

Kokouskutsu ja esityslista: Kouvola Kaupunginvaltuusto 19.05.2025**Aika** 19.05.2025 klo 12:00 -**Paikka** Kaupunginvaltuuston istuntosali**Asialista**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
2		Kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastajat	7
3		Kaupunginvaltuuston kokouksen läsnäolo- ja puheoikeudet	8
4	1	Kuntavaalien 2025 tuloksen ilmoittaminen kaupunginvaltuustolle	9
5	2	Kouvolan kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024	11
6	3, 4	Kouvolan kaupungin tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 1.1.2024 - 31.12.2024 sekä tilintarkastuskertomus vuodelta 2024	16
7	5	Kouvolan kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2024	24
8	6	Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025	29
9	7 - 9	Maanomistajat 2020 rantaosayleiskaavan muutoksen hyväksyminen	33
10		Vastaus valtuustoaloitteeseen luonnon monimuotoisuussuunnitelman laatimiseksi Kouvolaan	40
11		Vastaus valtuustoaloitteeseen ruoka- ja kahvitarjoilun lopettamiseksi kaikissa Kouvola kaupungin valtuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen, kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa	56

***Valtuustoaloitteet pyydetään toimittamaan myös sähköisesti
kirjaamo@kouvola.fi***

Paula Werning
puheenjohtaja

Tämä esityslista on julkaistu Kouvolan kaupungin verkkosivuilla
15.5.2025

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Jäsenet	Werning Paula	puheenjohtaja
	Kaunisto Ville	valtuuston 1. varapj.
	Jaanu Mikko	valtuuston 2. varapj.
	Hasu Jenny	valtuuston 3. varapj.
	Ahola Nita	jäsen
	Aikio Jenni	jäsen
	Bamberg Ukko	jäsen
	Byman Mika	jäsen
	Carpelan Christa	jäsen
	Hasu Anne	jäsen
	Hovi Henna	jäsen
	Huhtala Juha	jäsen
	Huuhilo Manu	jäsen
	Hyttinen Jyrki	jäsen
	Hyytiäinen Sari	jäsen
	Hämäläinen Tiina	jäsen
	Jacksen Sanna	jäsen
	Jokiranta Kimmo	jäsen
	Karvonen Tapio	jäsen
	Kekki Kirsi	jäsen
	Korpivaara Pekka	jäsen
	Kuutti Heikki	jäsen
	Laakso Sheikki	jäsen
	Laine Raimo	jäsen
	Lakka Marjo	jäsen
	Lammi Maria	jäsen

Larikka Jari	jäsen
Lehmusmetsä Timo	jäsen
Lehtomäki Maija	jäsen
Leppänen Jouko	jäsen
Lindström Leo	jäsen
Melkko Sari	jäsen
Nyberg Jukka	jäsen
Pahkala Janne	jäsen
Pakkanen Markku	jäsen
Palmros Juhani	jäsen
Patjas Janne	jäsen
Peltola Pulla	jäsen
Pilli-Sihvola Iida	jäsen
Pyötsiä Johanna	jäsen
Raunio Milla	jäsen
Rautiainen Aimo	jäsen
Relander Camilla	jäsen
Ripattila Juha	jäsen
Silén Jukka	jäsen
Spies Kaisa	jäsen
Tiainen Esa	jäsen
Tähtinen Anssi	jäsen
Tähtinen Sanna	jäsen
Uljas Laila	jäsen
Uuttala Jarmo	jäsen
Vainikka Toni	jäsen
Vainio Vesa	jäsen
Varjola Liisa	jäsen
Vesala Katriina	jäsen

Muut

Villikka Anni	jäsen
Wall Janne	jäsen
Witting Miia	jäsen
Ylä-Outinen Mia	jäsen
Nimi	Tehtävä
Kosonen Inka	nuorisovaltuuston edustaja
Kaasalainen Jenna	nuorisovaltuuston edustaja
Toikka Marita	asiantuntija, kaupunginjohtaja
Rahkonen-Rannikko Saara	sihteeri, hallintojohtaja
Forsell Tuukka	asiantuntija, apulaiskaupunginjohtaja
Niemi Veikko	asiantuntija, sivistysjohtaja
Tylli Hannu	asiantuntija, tekninen johtaja
Karhu Päivi	asiantuntija, henkilöstöjohtaja
Kunnas Hellevi	asiantuntija, talousjohtaja
Sandås Päivi	asiantuntija, kaupunginlakimies
Mikkola-Lehtinen Arja	asiantuntija, hallintosihteeri
Pykälistö Heli	asiantuntija, hallintosihteeri
Huuskonen Vesa	asiantuntija, arviointipäällikkö

1

Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Hallintosäännön 96 §:n mukaan valtuuston kokous on aloitettava nimenhuudolla.

Kun nimenhuuto on toimitettu, on puheenjohtajan todettava, että valtuusto on päätösvaltainen ja laillisesti kokoon kutsuttu.

Valtuuston kokouskutsusta ja laillisuudesta on määrätty hallintosäännön 89 §:ssä ja kuntalain 94 ja 108 §:ssä.

Tämän kokouksen esityslista on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.5.2025.

Kaupunginvaltuuston päätös:

2

Kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastajat

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Hallintosäännön 110 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Tällä kertaa pöytäkirjan tarkastajiksi vuorossa ovat Anni Villikka ja Janne Wall.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston päätös:

3**Kaupunginvaltuuston kokouksen läsnäolo- ja puheoikeudet****Kaupunginvaltuusto**

Hallintosäännön 95 §:n mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Toimialajohtajilla, hallintojohtajalla, talousjohtajalla, henkilöstöjohtajalla, kaupunginlakimiehellä ja hallintojohtajan tehtävään osoittamilla hallintosihteereillä sekä edellä mainittujen poissa ollessa heidän sijaisillaan on läsnäolo- ja puheoikeus heille osoitetuilla paikoilla kaupunginvaltuuston kokouksissa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen kaksi edustajaansa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston päätös:

4

Kuntavaalien 2025 tuloksen ilmoittaminen kaupunginvaltuustolle

8038/00.00.00.00/2024

Kaupunginhallitus 28.04.2025 § 102

Valmistelija: keskusvaalilautakunnan sihteeri Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Keskusvaalilautakunta on kokouksessaan 16.4.2025 § 46 vahvistanut kuntavaalien 2025 tuloksen.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Vaalilain 95 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on annettava luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään valtuustolle.

Kuntavaalien 2025 tulos

Vaalilain 95 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on viipymättä annettava luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään valtuustolle ja tiedotettava siitä sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset kunnassa saatetaan tiedoksi. Vaalien tuloksen määrittämiseksi kirjoitetaan kaikkien ehdokkaiden nimet heidän vertauslukujensa suuruuden mukaiseen järjestykseen ja kunkin ehdokkaan nimen kohdalle merkitään hänen vertauslukunsa. Tästä nimisarjasta valitaan sarjan alusta alkaen 59 valtuutettua. Valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen puolueen ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. **Liitteenä** Kuntavaalien 2025 luettelo valtuutetuista ja varavaltuutetuista.

Lisätietoja: keskusvaalilautakunnan sihteeri Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä liitteenä olevan kuntavaalien 2025 luettelon valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi valituista tiedokseen.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Liitteenä Kuntavaalien 2025 luettelo valituista valtuutetuista ja varavaltuutetuista.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä liitteenä olevan kuntavaalien 2025 luettelon valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi valituista tiedokseen.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 1 Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut vertausluvuittain_kh28042025_kv19052025

5

Kouvolan kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024

7412/00.03.00.00/2024

Tarkastuslautakunta 22.04.2025 § 29

Valmistelija: arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 615 5965,
vesa.huuskonen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta käsittelee kokouksessa arviointikertomuksen luonnoksen jatkovalmistelua varten.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Tarkastuslautakunnan tehtävät perustuvat Kuntalakiin ja Kouvolan kaupungin hallintosääntöön. Tarkastuslautakunta laatii vuoden aikana arviointisuunnitelman pohjalta tehdyn arvioinnin tuloksista arviointikertomuksen.

Arviointikertomuksen valmistelusta

Vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi:

- ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet
- onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Oheismateriaalina arviointikertomuksen luonnos.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta käsittelee arviointikertomuksen luonnosversiota ja tekee siihen tarvittavat muutos- ja korjausehdotukset jatkovalmistelua varten.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta käsittelee arviointikertomuksen luonnosversiota ja teki siihen tarvittavat muutos- ja korjausehdotukset jatkovalmistelua varten.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 16.00-16.30.

Jäsen Sirpa Laari poistui kokouksesta klo 16.00.

Jäsen Katriina Vesala saapui kokoukseen klo 16.30.

Jäsen Vesa Vainio poistui kokouksesta klo 16.30.

Jäsen Janne Lehtonen poistui kokouksesta klo 16.40.

Jäsen Janne Lehtosen tilalle pöytäkirjan tarkastajaksi §:ien 29 – 30 osalta valittiin jäsen Esa Niemelä.

Tarkastuslautakunta 06.05.2025 § 33

Valmistelija: arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 615 5965, vesa.huuskonen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta käsittelee kokouksessa arviointikertomuksen tilikaudelta 2024.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Tarkastuslautakunta laatii vuoden aikana arviointisuunnitelman pohjalta tehdyn arvioinnin tuloksista arviointikertomuksen.

Arviointikertomus (luonnos) vuodelta 2024 on kokouksen **oheismateriaalina**.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta käsittelee ja hyväksyy vuoden 2024 arviointikertomuksen. Lautakunta oikeuttaa arviointipäällikön vielä hyväksymisen jälkeen tekemään arviointikertomukseen teknisiä korjauksia ja täydennyksiä.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ottavat huomioon arviointikertomuksessa esille nostetut huomiot ja esitykset, joista erityisen tärkeänä tarkastuslautakunta pitää,

1. suunnitelmallisia toimenpiteitä lainatason pitämisestä kaupungin maksukyvyn edellyttämällä tasolla,

2. laadittavan kaupunkistrategian konkreettisia tavoitteita, niiden vuosittaista mittaamista sekä toteutumisen aktiivista seuranta,
3. palveluverkkoa koskevilla ratkaisuilla olemassa olevan tiedon ja ennusteiden käyttöä päätöksenteon perusteena ennakoivan päätöksenteon mahdollistamiseksi,
4. kiinteistöjen käyttöasteen nostamista, suunnitelmallista tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä tai purkamista sekä määrätietoista korjausvelan vähentämistä,
5. henkilöstön tarpeeseen, osaamiseen ja hyvinvointiin liittyvien strategisten tavoitteiden määrittämistä.

Uuden valtuuston aloittaessa kaupunginhallitukselta pyydetään sekä kertomukseen että edellä mainittuihin huomioihin liittyvää selvitystä valtuustolle 31.10.2025 mennessä.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi tarkennuksien jälkeen vuoden 2024 arviointikertomuksen. Lautakunta oikeutti arviointipäällikön tekemään arviointikertomukseen tarpeellisia teknisiä korjauksia ja täydennyksiä.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ottavat huomioon arviointikertomuksessa esille nostetut huomiot ja esitykset, joista erityisen tärkeänä tarkastuslautakunta pitää,

1. suunnitelmallisia toimenpiteitä lainatason pitämiseksi kaupungin maksukyvyn edellyttämällä tasolla,
2. laadittavan kaupunkistrategian konkreettisia tavoitteita, niiden vuosittaista mittaamista sekä toteutumisen aktiivista seuranta,
3. Kouvola vetovoimaisuuden kehittämistä yritystoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta,
4. palveluverkkoa koskevilla ratkaisuilla olemassa olevan tiedon ja ennusteiden käyttöä päätöksenteon perusteena ennakoivan päätöksenteon mahdollistamiseksi,
5. kiinteistöjen käyttöasteen nostamista, suunnitelmallista tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä tai purkamista sekä määrätietoista korjausvelan vähentämistä,

6. henkilöstön tarpeeseen, osaamiseen ja hyvinvointiin liittyvien strategisten tavoitteiden määrittämistä.

Kaupunginhallitukselta pyydetään arviointikertomukseen ja edellä mainittuihin huomioihin liittyvää selvitystä 31.10.2025 mennessä niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä.

Hyväksytty arviointikertomus on **liitteenä**.

Tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela liittyi kokoukseen asian käsittelyn aikana etäyhteydellä.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Tarkastuslautakunnassa 6.5.2025 hyväksytty arviointikertomus on **liitteenä**.

Tarkastuslautakunnan ehdotus:

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ottavat huomioon arviointikertomuksessa esille nostetut huomiot ja esitykset, joista erityisen tärkeänä tarkastuslautakunta pitää,

1. suunnitelmallisia toimenpiteitä lainatason pitämiseksi kaupungin maksukyvyn edellyttämällä tasolla,
2. laadittavan kaupunkistrategian konkreettisia tavoitteita, niiden vuosittaista mittaamista sekä toteutumisen aktiivista seurantaa,
3. Kouvolan vetovoimaisuuden kehittämistä yritystoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta,
4. palveluverkkoa koskevissa ratkaisuissa olemassa olevan tiedon ja ennusteiden käyttöä päätöksenteon perusteena ennakoivan päätöksenteon mahdollistamiseksi,
5. kiinteistöjen käyttöasteen nostamista, suunnitelmallista tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä tai purkamista sekä määrätietoista korjausvelan vähentämistä,
6. henkilöstön tarpeeseen, osaamiseen ja hyvinvointiin liittyvien strategisten tavoitteiden määrittämistä.

Kaupunginhallitukselta pyydetään arviointikertomukseen ja edellä mainittuihin huomioihin liittyvää selvitystä 31.10.2025 mennessä niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 2 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2024_tala06052025 pöytäkirja_kv19052025

6

Kouvolan kaupungin tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 1.1.2024 - 31.12.2024 sekä tilintarkastuskertomus vuodelta 2024

9382/02.06.01.03/2025

Kaupunginhallitus 31.03.2025 § 82

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054,
hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan kaupungin tilikauden alijäämä vuodelta 2024 on -2 406 939 euroa. Talousarviossa alijäämäksi oli arvioitu -10 332 050 euroa. Arvioitua parempaan toteumaan vaikutti merkittävimmin toimintakatteen 4,5 milj. euron ja verotulojen 4,6 milj. euron parempi toteutuma. Kaupungin tekemät säästötoimenpiteet näkyvät tuloksessa positiivisesti ja toimintakate aleni edellisestä vuodesta.

Kouvolan kaupungin tilikauden tulos vuodelta 2024 on -2 478 389,57 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan investointeihin liittyvää poistoeroa 71 450,93 euroa
- siirretään tilikauden alijäämä -2 406 938,64 euroa taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kaupunginhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet sekä kaupunginjohtaja.

Edelleen kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava

tietoja sellaisista kaupungin tai kaupunkikonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät ilmene tuloslaskelmasta tai taseesta.

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Talouden toteutuminen vuonna 2024

Ulkoisten toimintatuottojen kertymä oli 46,6 milj. euroa ja toimintakulujen -230,2 milj. euroa. Toimintakate oli -182,3 milj. euroa (talousarvio -186,8 milj. euroa), kun se edellisellä vuonna oli -186,8 milj. euroa, joten se parani 2,4 % (4,5 milj. euroa). Toteutuma talousarvioon nähden oli 97,6 % eli 4,5 milj. euroa parempi.

Verotulokertymä oli 206,4 milj. euroa ja se oli 4,6 milj. euroa talousarviossa arvioitua parempi. Verotulot alenevat edelliseen vuoteen nähden 6,2 milj. euroa, koska vuonna 2023 verotuloja kertyi vielä osin vanhojen veroprosenttien ja yhteisöverojen jako-osuuksien mukaan. Kouvolan tuloveroprosenttia korotettiin vuodelle 2024 8,61 prosentista 8,9 prosenttiin. Tuloveroja kertyi 7,6 milj. euroa talousarviota enemmän. Tähän vaikutti ennakonpidätysten kasvu, ansiotulojen positiivinen kehitys sekä kunnallisveron verovuoden 2024 jako-osuuteen joulukuussa tehty noin 150 milj. euron positiivinen oikaisu. Yhteisöveroja kertyi 20,1 milj. euroa ja 1,9 milj. euroa talousarviota vähemmän. Kouvolan yhteisöverojen jako-osuus pieneni edellisvuodesta, lisäksi kertymää alensi yritysten yleinen taloudellinen tilanne. Kiinteistöverot, 30,1 milj. euroa, jäivät talousarviosta 1,2 milj. euroa pienemmäksi. Kiinteistöverojen maksuunpano oli talousarviosumman, 31,3 milj. euroa suuruinen, mutta verot kertyivät 1,2 milj. euroa pienempinä.

Valtionosuudet vuonna 2024 olivat 5,3 milj. euroa negatiiviset. Toteuma oli 1,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikompi. Marraskuussa 2023 Kouvolan talousarvion hyväksymisen jälkeen julkaistut valtionosuuslaskelmat sisälsivät sote-uudistuksesta johtuvia lisäleikkauksia. Yhteensä sote-uudistuksesta johtuvat valtionosuusleikkaukset vuonna 2024 olivat vuonna 26,2 milj. euroa. Valtionosuusuudistuksen voimaantulo on siirtynyt vuodesta 2026 ainakin vuoteen 2027.

Rahoitustuotot- ja kulut toteutuivat 0,8 milj. euroa talousarviota alhaisempina. Korkotuotot olivat 0,2 milj. euroa pienemmät ja korkomenot 1,6 milj. euroa talousarviota suuremmat. Korkomenoihin vaikutti korkotason pysyminen korkealla tasolla, lyhytaikaisen rahoituksen käyttö sekä maksuliikennetilin korkokustannukset. Rahoitustuotot toteutuivat 1,1 milj. euroa talousarviota paremmin. Tästä osinkotuottoja kertyi 0,2 milj. euroa ja arvopapereiden luovutusvoittoja

0,9 milj. euroa ennakoitua enemmän. Muiden rahoituskulujen 0,2 milj. euroa suurempaan toteutumaan vaikutti arvonalennukset sekä kirjanpidollinen fuusiotappio.

Investoinnit ja lainakanta

Investointimenot olivat 25,9 milj. euroa ja investointitulot 3,3 milj. euroa. Investointimenot jäivät 10,3 milj. euroa talousarviota pienemmiksi ja investointitulot toteutuivat 2,7 milj. euroa suurempina. Lainakanta kasvoi 12,6 milj. euroa ja lainakanta asukasta kohti on 3 975 euroa. Antolainasaamisten muutokset huomioiden kaupungin lainakanta kasvoi 3,4 milj. euroa. Kaupungin kassan riittävyys oli 40 päivää vuonna 2024, lyhytaikainen maksuvalmius on pystytty turvaamaan kuntatodistusohjelmalla.

Tilikauden tulos

Vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen kaupungilla on 16,9 milj. euroa kertynyttä ylijäämää, ja kun siihen huomioidaan tuloksenkäsittelyerät (1,0 milj. euroa), yhteissummaksi muodostuu 17,9 milj. euroa. Kouvola kaupungilla ei ole kuntalain mukaista alijäämän kattamisvelvollisuutta tilinpäätöksen 2024 perusteella.

Toimielimien merkittävimmät poikkeamat talousarvioon nähden

Talousarvion käyttötalouden sitovuustaso on toimielimen toimintakate. Poikkeamia tarkastellaan muutettuun talousarvioon nähden.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan toimintakate toteutui 5,1 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden ennakoitua paremmin.

Merkittävimmät poikkeamat olivat:

- saatujen tukien ja avustusten ylitys 1,1 milj. euroa, mm. pakolaisten laskennalliset korvaukset (0,8 milj. euroa) ja TE-valmisteluun liittyvä korvaus (0,4 milj. euroa)
- energiakustannuksien alitus 1,7 milj. euroa

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi muutettuun talousarvioon nähden 1,5 milj. euroa (1,0 %). Toimintatuottojen kertymä oli 0,4 milj. euroa ennakoitua parempi. Toimintamenojen ylitys oli 1,9 milj. euroa. Merkittävimmät poikkeamat olivat:

- kaupungin saamat tuet ja avustukset ylitys noin 1 milj. euroa
- henkilöstökustannusten ylitys 0,7 milj. euroa johtuen mm. kasvun ja oppimisen tuen sekä varhaiskasvatuksen määräraikaisten ja sijaisten kustannuksista sijaiskustannuksista
- palveluseteli-, ict- ja muiden palveluiden ylitys 1,6 milj. euroa.

Teknisen lautakunnan toimintakate toteutui 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota paremmin. Merkittävimmät poikkeamat olivat:

- yhdyskuntatekniikan myyntitulojen ylitys 0,5 milj. euroa
- rakennusvalvonnan maksutuottojen ylitys 0,3 milj. euroa
- joukkoliikenteen koulumatkatuen ja lipputuottojen ylitys 0,8 milj. euroa
- palvelujen ostojen ylitys 2,8 milj. euroa; sääolosuhteet ja kunnossapitotarpeet

Konsernin tulos

Kouvolan konsernitilinpäätöksen tulos oli 30,2 milj. euroa (tilinpäätös 2023 64,6 milj. euroa). Tilikauden ylijäämä oli 22,3 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli 54,3 milj. euroa. Merkittävimmin konsernin tulokseen ja ylijäämään vaikuttaa kaupungin verotulojen ja valtionosuuksien muutos, joka väheni edellisvuodesta noin 30 milj. euroa.

Konsernin vuosikate kattoi poistot 163 prosenttisesti ja investointimenot olivat 67,2 milj. euroa. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli 5 997 euroa ja lainat ja vuokravastuut 6 975 euroa. Konsernin kertynyt ylijäämä on 147,3 milj. euroa eli 1 879 euroa asukasta kohden.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen haasteellinen, vaikka tilinpäätöksen 2024 jälkeen tilanne on positiivisempi kuin vuotta aiemmin ennakoitiin. Talouden sopeuttamisessa on nähtävissä tuloksia, kun kustannustasoa on onnistuttu hillitsemään ja toimintakate on alentunut edelliseen vuoteen nähden. Väestönkehityksen suunta sekä väestörakenne haastavat kaupungin taloutta. Palveluverkkojen uudistaminen sekä niihin liittyvät investoinnit ovat välttämättömiä. Myös elinvoimaa kasvattavia investointeja tarvitaan. Työllisyydenhoito sekä -kehitys vaikuttaa kaupungin lisäksi kuntalaisiin, yrityksiin ja alueen elinvoimaan. Tulevien lainsäädännöllisten uudistusten kustannustehokas toteuttaminen, valtakunnallisten palkkaratkaisujen taso sekä verotulojen kehityksen suunta ovat merkittäviä tekijöitä. Pitkäjänteistä työtä talouden vakauttamiseksi tulee edelleen määrätietoisesti jatkaa.

Tilinpäätös on **oheismateriaalina**.

Esittelymateriaali tilinpäätöksestä on **oheismateriaalina**.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunginhallituksen alaisen toiminnan käyttösuunnitelman vuodelta 2024. Käyttösuunnitelmassa on esitetty talousarvion tavoitteita toteuttavat toimenpiteet sekä euromäärät

palvelutasolla. Ko. toiminnan talouden ja toiminnan toteutumisesta vuodelta 2024 esitetään vastaavat tiedot palveluittain.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan talouden ja toiminnan toteutumiset ovat **liitteenä**.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi ja controller Anna Forsman-Vestman, puh. 020 615 5212, anna.forsman-vestman(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä kaupunginhallituksen alaisen toiminnan talouden ja toiminnan toteutumisen vuodelta 2024,
2. allekirjoittaa vuoden 2024 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi,
3. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen valtuustolle käsiteltäväksi ja
4. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tilinpäätökseen teknisiä korjauksia ja täydennyksiä ennen valtuustokäsittelyä.
5. ehdottaa kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää, että tuloutetaan investointeihin liittyvää poistoeroa 71 450,93 euroa ja siirretään tilikauden alijäämä -2 406 938,64 euroa taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Hellevi Kunnakselle ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhulle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Valmistelija: arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 615 5964, vesa.huuskonen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta käsittelee kokouksessa tilintarkastuskertomuksen ja tekee valtuustolle esityksen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kuntalain mukaan tilintarkastuksen tuloksista raportoidaan valtuustoa tilintarkastuskertomuksessa. Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aiheita. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tilintarkastuskertomus

Kouvolan kaupunginhallitus on 31.3.2025 allekirjoittanut tilinpäätöksen vuodelta 2024. Tarkastuslautakunta on kuullut talousjohtaja Hellevi Kunnaksen esittelyn tilinpäätöksestä kokouksessaan 1.4.2025. Tarkastuslautakunnalle on toimitettu tilinpäätösmateriaali erikseen.

Tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielinten jäsenille sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aiheita.

Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Vastuunalainen tilintarkastaja Partner, JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela BDO Oy:stä on antanut tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2024.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltaan tilikaudelta. Tilintarkastuskertomus luovutetaan tarkastuslautakunnalle kokouksessa.

Lisätietoja: Ulla-Maija Tuomela, ulla-maija.tuomela(a)bdo.fi

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää

- merkitä tiedoksi vastuunalaisen tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2024,
- saattaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi kaupungin valtuustolle,
- esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2024 tilinpäätös hyväksytään ja kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointipäällikön ehdotuksen.

Tilintarkastuskertomus ja tilintarkastajan loppurapotti vuodelta 2024 ovat **oheismateriaalina**.

Tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Kouvolan kaupungin tilinpäätös 1.1.2024 – 31.12.2024 ja tilintarkastuskertomus 2024 ovat **liitteenä**.

Tilinpäätöksen 2024 esittelymateriaali ja tilintarkastajan loppurapotti ovat **oheismateriaalina**.

Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen on tilinpäätökseen tehty tekninen korjaus (yhteenlaskuvirhe) liitetiedon 19 taulukkoon aineettomat hyödykkeet, sarakkeen yhteensä viimeiselle riville, sivulle 122.

Kaupunginhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää, että tuloutetaan investointeihin liittyvää poistoeroa 71 450,93 euroa ja siirretään tilikauden alijäämä - 2.406.938,64 euroa taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Tarkastuslautakunnan ehdotus:

Kaupunginvaltuusto

1. merkitsee tiedoksi, että tarkastuslautakunta on saattanut valtuustolle tiedoksi tilintarkastuskertomuksen.
2. hyväksyy tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti vuoden 2024 tilinpäätöksen ja myöntää kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Kaupunginvaltuuston päätös:**Liitteet**

Liite 3 Kouvola kaupungin tilinpäätös 2024_KV19052025

Liite 4 Tilintarkastuskertomus 2024 Kouvola
kaupunginvaltuustolle_tala06052024_kv19052025

Oheismateriaali

Kouvola tilinpäätös 2024_esittelymateriaali_KV19052025

7

Kouvolan kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2024**9383/01.00.02/2025****Kaupunginhallitus 31.03.2025 § 83**

Valmistelija: henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001,
paivi.karhu(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 2507 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2082. Henkilöstön määrä väheni edellisvuodesta 8,2 prosentilla. Henkilötyövuosia kertyi 2497,90. Henkilöstön keski-ikä oli 49,4 vuotta. Vuonna 2024 eläkkeelle siirtymisen ja muusta syystä vapautuneista viroista ja tehtävistä jätettiin täyttämättä 26 prosenttia.

Henkilöstömenojen hallinta on ollut yksi keskeinen keino talouden tasapainottamisessa. Henkilöstökulut olivat vuonna 2024 yhteensä 135,2 milj. euroa, mikä oli noin 59 prosenttia ulkoisista toimintakuluista. Henkilöstökulut vähenivät 4,0 milj. eurolla edellisvuodesta.

Vuonna 2024 panostettiin erityisesti työkykyjohtamisen kehittämiseen. Henkilöstöraportoinnin kehittämiseen liittyvä BI-raportointi valmistui loppuvuodesta. Se tukee paremmin jatkuvaa henkilöstötiedon seurantaa ja tiedolla johtamista.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT antanut suosituksen henkilöstökertomuksen laadintaan. Henkilöstökertomus laaditaan kerran vuodessa. Sen tarkoituksena on kehittää henkilöstötiedolla johtamista. Uusin suositus on vuodelta 2021.

Henkilöstövoimavarojen tunteminen ja ennakointi on osa kuntien strategiatyötä. Henkilöstökertomus antaa johdolle ja päättäjille kokonaiskuvan henkilöstövoimavarojen nykytilasta ja kehityssuunnasta.

Henkilöstökertomuksen tarkoituksena on henkilöstöä koskevien tunnuslukujen ja niiden analyysien lisäksi antaa mahdollisimman kattava kuvaus kuluneen vuoden henkilöstötyön painopisteistä.

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 21.1 §:n 5-kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää henkilöstöä koskevista strategisista linjauksista ja henkilöstösuunnitelmasta.

Keskeiset tunnusluvut

Vuoden 2024 lopussa Kouvola kaupungin palveluksessa oli henkilöstöä yhteensä 2507, joista vakinaisia oli 2082. Koko henkilöstön määrä väheni edellisvuodesta 225:llä eli 8,2 prosentilla. Vakinaisen henkilöstön määrä väheni 96:lla, määräaikaisen henkilöstön 35:llä ja palkkatuella työllistettyjen määrä 94:llä. Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli keskimäärin 7 prosenttia.

Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi, jolla tarkoitetaan koko vuoden kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Osan vuotta työskentelevän tai osa-aikaisen työpanos on laskettu tehdyn työajan suhteessa. Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2024 yhteensä 2497,90 joten ne vähenivät edellisvuodesta 136,12:lla eli 5,2 prosentilla.

Esihenkilöitä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 131, mikä on 5,2 prosenttia koko henkilöstöstä. Kaupungin henkilöstöstä oli naisia 79 prosenttia ja miehiä 21 prosenttia. Henkilöstön keski-ikä oli 49,4 vuotta.

Vuoden lopussa etätyösopimuksia oli yhteensä 437, joten noin 17 prosenttia henkilöstöstä tekee etätöitä.

Eläkepoistuman hyödyntäminen on ollut keskeinen keino henkilöstömäärän vähentämisessä. Eläkkeelle siirtyi vuoden 2024 aikana yhteensä 60 viranhaltijaa/työntekijää. Eläköitymisen myötä vapautuneista viroista ja tehtävistä jätettiin täyttämättä 18 eli 30 prosenttia. Muusta syystä vapautuneista 90 virasta ja tehtävästä jätettiin täyttämättä 21 eli 23 prosenttia. Kun kaikki lähtövaihtuvuus (eläkkeelle siirtyneet ja muut syyt) otetaan huomioon, on 150 vapautuneesta virasta ja tehtävästä jätetty täyttämättä yhteensä 39 eli 26 prosenttia. Näillä saavutetaan jatkossa noin 1,86 milj. euron vuotuinen säästö palkkakustannuksissa sivukuluineen.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2024 yhteensä noin 135,2 milj. euroa. Henkilöstökulut vähenivät edellisvuodesta noin 4,0 milj. eurolla eli 2,9 prosentilla. Vuonna 2024 kunta-alan sopimuskorotukset nostivat kustannuksia noin 2,99 prosenttia vuoden 2023 vuosikeskiarvoon verrattuna. Kunta-alalla toteutettiin yleiskorotukset, paikalliset järjestelyerät ja kehittämisohjelmaerät 1.6.2024 alkaen. OVTES:n piirissä toteutettiin yleiskorotus myös 1.5.2024 alkaen. Henkilöstökulut olivat vuonna 2024 noin 59 prosenttia kaikista ulkoisista toimintakuluista.

Henkilöstön sairastavuutta koskeva tunnusluku vuonna 2024 oli 19,1 kalenteripäivää/henkilötyövuosi (2023: 20,0 kpv/htv). Tunnusluku laski edellisvuodesta 0,9 kalenteripäivällä henkilötyövuotta kohden. Esihenkilön luvalla ilman todistusta myönnettyjä sairauspoissaoloja oli 27 prosenttia kaikista poissaolopäivistä. Kuntoutustuet (ns.

määräaikaiset työkyvyttömyyseläkkeet) pysyivät edellisvuoden tasolla. Niitä oli 1,8 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden. Työtapaturmista johtuvia poissaoloja oli 0,8 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä oli myös saman verran kuin vuotta aiemmin.

Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä on pyritty lisäämään kuluneen vuoden aikana. Kevennettyä/korvaavaa työtä tehtiin vuonna 2024 yhteensä 1238 kalenteripäivää (2023: 935). Näiden päivien suhteellinen osuus sairauspoissaolopäivistä oli 2,6 prosenttia (2023: 1,8 %).

Henkilöstöä koskevat kehittämistoimenpiteet

Henkilöstöohjelmassa vuosille 2021–2024 on määritelty henkilöstöjohtamisen visioksi ”Rakkaudesta lajiin – me teemme Kouvolaa”. Visiossa korostuu kuntatyön ihmisläheisyys ja työskentely yhteisen hyvän puolesta.

Henkilöstöohjelmassa on asetettu kolme henkilöstöjohtamisen tavoitetta. Ne ovat osaava ja riittävä henkilöstö, hyvinvoiva henkilöstö ja turvallinen työyhteisö sekä hyvä johtaminen ja osallistuva työyhteisö.

Henkilöstösuunnittelu ja osaamisen kehittäminen on yksi henkilöstöohjelman painopistealueista. Henkilöstöpalvelut toteuttivat yhteistyössä Grade Kuntarekryn kanssa kehittämisprojektin, jolla pyrittiin lisäämään tietoisuutta kaupungin työpaikosta ja kasvattamaan hakijamääriä. Siihen liittyi hakijakokemuskysely ja digitaalisen markkinoinnin kampanjat.

Eduhousen verkkokoulutuskirjasto on koko henkilöstön käytössä ja sen tarjontaa laajennettiin julkishallinnon paketilla sekä tietoturvakoulutuksilla. Tarjontaan on tullut mukaan opetukselle ja varhaiskasvatukselle, tekniselle puolelle, hallintoon sekä julkishallinnon esihenkilöille suunnattuja koulutuksia. Kouvolan kaupungilla on sopimus vuosina 2023–2025 Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan kanssa kaupungin 20 erityisopetuksen opettajan kouluttamiseksi erillisissä erityisopettajan opinnoissa siten, että he saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan pätevyyden. Työnantaja tukee näitä opintoja.

Työkykyjohtamisen kehittäminen on toinen henkilöstöohjelman painopistealueista. Kouvolan kaupungilla on käynnissä Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu myös Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä. Samalla kehitetään työurajohtamista.

Hankkeessa tehtiin viime vuonna työkykyjohtamisen auditointi, joka toi esille sekä vahvuuksia että kehittämiskohteita. Syksyn aikana

toteutettiin esihenkilöiden työkykyjohtamisen valmennukset sekä päivitettiin työkyvyn toimintamalli. Hanke jatkuu vielä vuoteen 2025 asti.

Työhyvinvointikysely uudistettiin alkuvuodesta. Uudistettu kysely tehtiin ensimmäisen kerran maaliskuussa. Kyselyn toteutus siirrettiin syksystä vuoden alkuun, jolloin kehittämistoimenpiteet pystytään ottamaan paremmin huomioon aina seuraavan talousarvion toimenpiteiden suunnittelussa. Työhyvinvointia seurattiin myös kolme kertaa vuodessa fiilismittarin avulla, jossa kysyttiin työn mielekkyydestä. Henkilöstön fiilikset olivat melko samansuuntaiset koko vuoden.

Johtamisen ja yhteistyön kehittäminen on kolmas henkilöstöohjelman painopistealue. Henkilöstöraportoinnin kehittämiseen liittyvä BI-raportointi valmistui loppuvuodesta. Se tukee jatkuvaa henkilöstötiedon seurantaa ja tiedolla johtamista. Vuoden lopussa käynnistyi HR- ja palkanlaskentajärjestelmän yhdistämistä koskeva projekti. Palkkausjärjestelmien kehittäminen jatkui vuonna 2024 kunta-alan sopimusratkaisuun liittyneillä paikallisilla järjestelyillä. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin myös TE-palvelujen siirtoa valtiolta kaupungille.

Henkilöstökertomus vuodelta 2024 on **liitteenä**.

Henkilöstöjohtaja Päivi Karhu on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi ja henkilöstösuunnittelupäällikkö Annamajja Saarela, puh. 020 615 7231, annamajja.saarela(at)kouvola.fi.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä henkilöstökertomuksen vuodelta 2024.
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi henkilöstökertomuksen vuodelta 2024.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden henkilöstöjohtaja Päivi Karhulle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Henkilöstökertomus vuodelta 2024 on **liitteenä**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi henkilöstökertomuksen vuodelta 2024.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 5 Henkilöstökertomus 2024_kh31032025_kv19052025

8

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025

9662/00.01.02.01/2025

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 111

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Hyvinvointikertomus 2025 kuvaa väestön hyvinvoinnin tilaa vuodelta 2024. Tähän kertomukseen on valittu teemoiksi;

- HYTE-kerroin - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin on kannustin, joka vaikuttaa kuntien saamaan valtionosuuteen. Se perustuu kuntien tekemään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.
- Hyvinvointikysely – vuosittain toteutettava Kouvolan kaupungin laatima kysely, jossa hyvinvoinnin lisäksi on vaihtuva vuositeema. Kysely on toteutettu vuodesta 2018.
- MOVE-mittaukset - perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen tiedonkeruu- ja palautejärjestelmä. Mittaukset toteutetaan vuosittain osana koulun liikuntakasvatusta elo-syyskuun aikana.

Näistä kaikista on päivitetty indikaattoriarvot vuodelta 2024.

Lisäksi kertomuksessa on raportoitu keskeiset kohdat seuraavista kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista; Osallisuussuunnitelma 2021-2025 (hyväksytty kv 15.11.2021), Kouvolan kaupungin palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025 (kv 17.10.2022) sekä Kaikkien Kouvola 2023-2025 (kv 4.9.2023). Myös Vammaispoliittisen ohjelman esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet on raportoitu tässä vuosiraportissa.

Hyvinvointisuunnitelma 2026 toteutetaan osana kaupungin talousarvioprosessia syksyllä 2025.

Kouvolan kaupungin vertailukohteiksi on valittu Lappeenranta ja Rovaniemi sekä Kotka toisena Kymenlaakson kaupunkina. Lisäksi tarkasteluun sisällytetään koko maan arvo siltä osin kuin se on vertailtavissa.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallanperusteet

Lain sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 6 §:n mukaan Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kouvolan kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.11.2021 § 130. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Kouvolan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021–2025 tavoitteeksi oli asetettu;

- Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen
- Työllisyyden parantaminen
- Arjen turvallisuus

Lisäksi siinä oli korostettu maakunnallisen yhteistyön merkitystä. Vuosittaisessa raportoinnissa on huomioitu edellä mainitut tavoitteet ja avattu indikaattorien muodossa tavoitteiden toteutumista.

Päätösvallanperuste Hallintosääntö 21§ ja Laki sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 6§.

Positiiviset ja negatiiviset kehityskulut

Positiiviset kehityskulut

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä 65 vuotta täyttäneillä Kouvolassa koko maan tasoa lähes kolmanneksen alempi ja verrokkikuntien matalimmalla tasolla Kotkan kanssa ja laskenut joka vuosi vuodesta 2019 lähtien. Koulutuksen ulkopuolelle jäi 17–24-vuotiaista nuorista 8,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Prosenttiosuus on kääntynyt laskuun ja on mittaussakson alin

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita 25–64-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä on Kouvolassa 2 %. Tämä on noin 0,4 prosenttiyksikköä koko maan tasoa alempi vuonna 2023.

Negatiiviset kehityskulut

Kouvolalaisista 8.-9. luokan oppilaista 28,3 % tuntee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Luku on vertailukunnista toiseksi huonoin. Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on suurin, 8,5 %. Kouvolan 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia 18,6 %. Määrä on korkeampi koko

maahan ja verrokkikaupunkeihin nähden, mutta laskenut hieman edellisestä kyselystä. Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohde 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolaan työllisyysalueella suuresti. Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolaan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea. Move! -mittauksen mukaan 8.-luokkalaisista kouvolaalaisista heikko fyysinen toimintakyky on 46 %:lla oppilaita. Osuus on kasvanut ja on selvästi verrokkikuntia sekä koko maan osuutta korkeampi.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 on **liitteenä**.

Hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen on kokouksessa paikalla esittelemässä asiaa ja asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2025.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnoselle, joka oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 on **liitteenä**.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2025.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 6 Hyvinvointikertomus 2025_kh05052025_kv19052025

9

Maanomistajat 2020 rantaosayleiskaavan muutoksen hyväksyminen**35/10.02.03/2022****Tekninen lautakunta 30.05.2024 § 109**

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Miia Blom, puh. 020 615 8660, miia.blom(at)kouvola.fi

Kaavamuutoksen tarkoitus ja vaiheet

Jaalan ja Valkealan järviseudulle sijoittuva *Maanomistajien aloitteet 2020* on edennyt kaavaehdotusvaiheeseen. Kaavan tarkoituksena on päivittää rantayleiskaavassa olevia merkintöjä ja määräyksiä kaavamuutokseen kuuluvien kiinteistöjen osalta. Kaavoitukseen on ryhdytty yksityisten maanomistajien tekemien hakemusten pohjalta. Muutosten toteuttamisedellytyksiä on arvioitu, ja kohteista on tehty karsintaa kaavatyön aloitusvaiheessa. Kaavamuutokset kohdistuvat yksittäisille kiinteistöille usean voimassa olevan oikeusvaikutteisen rantaosayleiskaavan alueella.

Tekninen lautakunta on päättänyt käynnistää kaavoitustyön vuonna 2021. Kaavatyön etenemistä on käsitelty Kouvolan rantarakentamisen suunnittelua ja ohjaamista varten perustetussa rantarakentamisen ohjausryhmässä.

Kaavaluonnosaineisto oli nähtävillä 23.3.-29.4.2022. Luonnoksen nähtävilläoloaikana saatiin viisi lausuntoa ja neljä mielipidettä. Lausunnot koskivat maakuntakaavan ohjausvaikutusta, sekä luonto- ja maisema-arvojen huomioimista kaavasunnittelussa. Kaavatyötä varten tehtiin täydentävä selvitys vuonna 2022 Iso Näätajärvellä ja Natura-arviointi Lintukymen alueella. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on antanut lausuntonsa Natura-arvioinnista 19.3.2024.

Kaavaehdotukseen on tehty tarkennuksia muutosten laajuuteen, ja kaavamääräysten sisältöön käyttötarkoitusten ja rakennusoikeuksien osalta. Ehdotusvaiheessa kaavamuutoksia on mukana 47 osa-alueella, joilla kaikkiaan 21 lomarakennuspaikkaa muutetaan vakituisen asumisen mahdollistavaksi. Hillosensalmessa kaavoituksella edistetään matkailupalvelujen kehittämistä alueilla, jotka eivät ole toteutuneet nykyisen kaavan mukaisesti. Maanomistajan esityksen pohjalta tutkitaan useita rakennusoikeuksien siirtoja. Tehdyt muutokset on kirjattu kaavaselostukseen ja sen liiteaineistoihin. Kaavoissa ennakkovaikutusten arviointia (EVA) vastaa kaavaselostuksen vaikutusten arviointiosio, jota on täydennetty kaavatyön edetessä.

Jatko

Lautakuntakäsittelyn jälkeen kaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 vuorokauden ajaksi tutustuttavaksi ja muistutusten antamista varten. Kaavan ehdotusaineistosta pyydetään lausunnot asianosaisilta viranomaisilta ja muilta toimijoilta.

Ehdotusvaiheen palautteen perusteella valmistellaan kaava hyväksymiskäsittelyyn. Valmistuessaan laaditut vastineet sekä hyväksymisaineisto tuodaan teknisen lautakunnan käsiteltäväksi. Valmiin rantaosayleiskaavan muutoksen hyväksymisestä päättää lopulta Kouvolan kaupunginvaltuusto.

Maanomistajan hakemuksesta tehtävässä yksittäiskohteista koostuvassa yleiskaavamuutoshankkeessa kaavan laatimiskustannukset peritään maankäyttö- ja rakennuslain sekä kaupungin taksan mukaisesti hankkeesta hyötäviltä eli kaavamuutosta hakeneilta. Maksun arvioidusta suuruudesta on tiedotettu maanomistajia vuonna 2021 ja muutosprosessissa mukana olevat hakijat ovat hyväksyneet asetetut ehdot allekirjoitetulla sitoumuksella. Kaavoitusmaksusta tiedotetaan kaavan nähtäville asettamisen yhteydessä uudelleen. Ennen kaavan hyväksymistä tekninen lautakunta tekee päätöksen maanomistajille kohdennettavista maksuista koskien kaavan laadintaa (MRL 76 §).

Kaavaehdotusaineistot ovat **oheismateriaalina**.

Kaavahankkeen verkkosivut: <https://www.kouvola.fi/roykmaanomistajat>

Lisätietoja: kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, puh. 020 615 9138, anne.kangasniemi-kuikka@kouvola.fi ja kaavoitusinsinööri Miia Blom, puh. 020 615 8660, miia.blom@kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Lautakunta asettaa kaavaehdotuksen 30 päivän ajaksi julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaavoitusinsinööri Mia Blom oli paikalla kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Miia Blom, puh. 020 615 8660,
miia.blom(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tekninen lautakunta päätti 30.5.2024 kokouksessaan (§109) asettaa rantaosayleiskaavan muutoksen Maanomistajat 2020 ehdotuksen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Nähtävilläolonaikana saapui kolme lausuntoa ja viisi muistutusta. Ehdotuksen kohdennettu lisäkuuleminen oli tammikuussa 2025, jonka aikana saatiin neljä muistutusta. Ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin kaavoittaja on laatinut vastineet. Palautteen ja lakimuutosten johdosta tarkennettiin Hillosensalmen matkailupalveluiden alueiden ja yhden loma-asuntoalueen kaavamääräyksiä. Yhden siirtokokonaisuuden osalta vähennettiin siirrettävien rakennusoikeuksien lukumäärää.

Päätösesityksessä ehdotetaan, että lautakunta päättää hyväksyä rantaosayleiskaavan muutoksen Maanomistajat 2020 ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet.

Päätösesityksessä ehdotetaan, että lautakunta päättää esittää rantaosayleiskaavan muutosta kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Rantaosayleiskaavan muutos on käynnistynyt maanomistajien aloitteesta ja se on kuulutettu vireille 9.3.2021. Kaavahankkeen alue käsittää yksittäisiä kiinteistöjä Valkealan ja Jaalan vesistöjen ranta-alueilla. Kaavahankkeen tavoitteena on päivittää rantayleiskaavassa olevia merkintöjä ja määräyksiä kaavamuutokseen kuuluvien kiinteistöjen osalta, tärkeimpänä vakituisen ranta-asumisen mahdollistaminen nykyisillä lomarakennuspaikoilla. Hillosensalmessa kaavoituksella edistetään matkailupalveluiden kehittämistä alueilla, jotka eivät ole toteutuneet nykyisen kaavan mukaisesti.

Kaavaluonnos oli nähtävillä 23.3.-29.4.2022. Osallisille järjestettiin kaavan esittely- ja kuulemistilaisuus 30.3.2022. Kaavaluonnoksesta saatiin viisi lausuntoa ja neljä mielipidettä. Palautteissa otettiin kantaa muun muassa luonto- ja maisema-arvojen huomioimiseen sekä maakuntakaavan ohjausvaikutukseen kaavasunnittelussa.

Kaavan valmistelua jatkettiin kaavaluonnoksesta saadun palautteen pohjalta kaavaehdotukseksi. Kaavaehdotuksessa suunnittelualueelle muodostuu mahdollisuus nykyisen lomarakennuspaikan muutos vakituisen asuinkäyttöön kahdellakymmenellä kiinteistöllä, kahden matkailupalveluiden alueen rakentaminen yleiskaavan perusteella Hillosensalmelle ja kahden luonnonsuojelualueen perustaminen.

Kaavaehdotus oli Teknisen lautakunnan käsittelyssä 30.5.2024 (§109). Lautakunta päätti asettaa sen julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Kaavaehdotus oli nähtävillä 12.6.-12.7.2024 välisen ajan ja siitä saatiin kolme lausuntoa ja viisi muistutusta. Lausunnoissa ja muistutuksissa otettiin kantaa arkeologisten kohteiden, luonto-, maisema- ja Natura-alueiden arvokkaiden kohteiden säilyttämiseen, sekä ranta-alueiden muuttuvaan maankäyttöön.

Kaavaehdotuksesta saadun palautteen johdosta ehdotuskartalle ja määräyksiin tehtiin muutoksia. Niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuultiin erikseen (MRA 32 §). Muutokset koskivat kohteita karttalehdillä 3 Linnajärvi-Karijärvi, 10 Oravala, 11 Lintukymi, 19 Hillosensalmi ja 22 Siikanen. Lisäkuulemisesta tiedotettiin kirjeitse kaavamuutoksen hakijoita sekä naapureita. Kohteista lausunnon ehdotusvaiheessa antaneet viranomaiset sekä muut kaavan osalliset saivat tiedon sähköisesti. Lisäkuuleminen oli ajalla 8.1.-24.1.2025, jonka aikana saatiin neljä muistutusta. Muistutuksissa otettiin kantaa Hillosensalmen alueella kaavan mahdollistaman matkailupalvelurakentamisen määrään ja laatuun sekä vaikutuksiin luontoon, maisemaan ja liikenteeseen. Palautteen johdosta hyväksymisaineistoon tarkennettiin Hillosensalmen matkailupalveluiden alueiden ja yhden loma-asuntoalueen kaavamääräyksiä. Yhden siirtokokonaisuuden osalta vähennettiin siirrettävien rakennusoikeuksien lukumäärää.

Kaavahankkeen verkkosivut ovat osoitteessa
www.kouvola.fi/roykmaanomistajat

Hallintosäännön mukaan alueidenkäyttölain asiat kuuluvat Teknisen lautakunnan toimivallan piiriin.

Alueidenkäyttölain 37 § mukaan yleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen ja muistutusten sekä niihin laadittujen vastineiden hyväksyminen ja hyväksymiskäsittely

Rantaosayleiskaavan muutoksen Maanomistajat 2020 kaavaehdotuksesta nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet ovat valmiina hyväksyttäväksi. Rantaosayleiskaavakarttaan ja -määräyksiin on saadun palautteen johdosta tehty ehdotuksen nähtäville asettamisen jälkeen muutoksia.

Kaavakartta, kaavamääräykset ja kaavaselostus sekä kooste ehdotusvaiheessa saapuneista lausunnoista ja muistutuksista sekä niihin laadituista vastineista on **liitteenä**. Kaavahankkeeseen liittyvä muu aineisto, kuten kaavaselostuksen liitteet ovat **ohjeismateriaalina**.

Lisätietoja: kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, puh. 020 615 9138, anne.kangasniemi-kuikka(at)kouvola.fi ja kaavoitusinsinööri Miia Blom, puh. 020 615 8660, miia.blom(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

- 1) hyväksyä Rantaosayleiskaavan muutoksen Maanomistajat 2020 ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin annetut vastineet.
- 2) esittää Rantaosayleiskaavan muutosta Maanomistajat 2020 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta myönsi kaavoitusinsinööri Miia Blomille läsnäolo- ja puheoikeuden. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus 07.04.2025 § 91

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Liitteenä kaavakartta, kaavamääräykset ja kaavaselostus.

Kaavoitusinsinööri Miia Blom on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Miia Blom, puh. 020 615 8660, miia.blom(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Rantaosayleiskaavan muutoksen Maanomistajat 2020.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Miia Blomille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Liitteenä kaavakartta, kaavamääräykset ja kaavaselostus.

Kooste ehdotusvaiheessa saapuneista lausunnoista ja muistutuksista sekä niihin laadituista vastineista sekä kaavahankkeeseen liittyvä muu aineisto, kuten kaavaselostuksen liitteet ovat oheismateriaalina.)

Kaavahankkeen verkkosivut: <https://www.kouvola.fi/roykmaanomistajat>

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä rantaosayleiskaavan muutoksen Maanomistajat 2020.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

- Liite 7 YK 65 ROYK maanomistajat 2020 Kaavaehdotuskartta 26.11.2024 tekninen tarkastus
5.2.2025_Tela1303202_kh07042025_kv19052025
- Liite 8 YK 65 ROYK maanomistajat 2020 kaavamääräykset 26.11.2024 päivitetty
5.2.2025_Tela13032025_kh07042025_kv19052025
- Liite 9 YK 65 ROYK maanomistajat 2020 kaavaselostus
5.2.2025_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

Oheismateriaali

- YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 1, OAS
5.2.2025_Tela13032025_kh07042025_kv19052025
- YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 2,
Luontoselvitys_Tela13032025_kh07042025_kv19052025
- YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 3, Arkeologinen
inventointi_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 4, Maisemavaikutusten
arviointi_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 5, Lausunnot vastineet
OAS_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 6, Mielipiteet vastineet
OAS_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 7, Kaavatilanne
pakattu_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 8, Iso-Näätäjärvi kirjoverkkoperhosselvitys
2022_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 9, Lintukymi Natura-arviointi
2022_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 10, Selvitys vakituinen ranta-asutus
2020_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 11, Viranomaisneuvottelumuistio
2021_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 12, Luonnoksen palautteen
vastineet_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 13,
Muutoskohdeluettelo_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 14, Karttaparit päivitetty 26.11.2024 tekninen tarkastus
5.2.2025 pakattu_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 15, Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunnot
Lintukymen Natura-arvioinnista_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

YK 65 ROYK maanomistajat 2020, liite 16, Ehdotuksen palautteen vastineet,
tiivistelmä_Tela13032025_kh07042025_kv19052025

10

**Vastaus valtuustoaloitteeseen luonnon monimuotoisuussuunnitelman laatimiseksi
Kouvolaan****8435/00.05.00/2024****Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 80**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Kaisa Spiesin, Jenni Aikion, Iida Pilli-Sihvolan, Taina Talvalan, Christa Carpelanin, Anne Hasun, Timo Lehmusmetsän, Sanna Tähtisen, Sari Melkon, Marjo Lakan, Jukka Nybergin, Henna Hovin, Sanna Jacksenin, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Mika Bymanin, Leo Lindströmin, Maria Lammin, Maija Lehtomäen, Milla Raunion, Nita Aholan, Jukka Silénin ja Jyrki Hyttisen jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kouvolan kaupunki laatii luonnon monimuotoisuus- suunnitelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Kouvolassa.

Keväällä 2024 on valmistunut Kymenlaakson luonnon monimuotoisuus selvitys. Sen pohjalta on tekeillä maakunnallinen luonnon monimuotoisuusohjelma (ns. lumo-ohjelma). Maakunnallisessa lumo-ohjelmassa tullaan mm. määrittelemään maakunnan luonnon ydinalueet ja niiden suojavyöhykkeet, sekä kootaan konkreettisia toimenpiteitä, joille osoitetaan myös vastuutahot.

Maakunnallisen luonnon monimuotoisuusohjelman perusteella tulee laatia kuntakohtainen lumo- suunnitelma tai -ohjelma Kouvolassa. Suunnitelmassa/ohjelmassa tulee nimetä tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luonnon monimuotoisuutta turvataan ja monimuotoisuuden köyhtyminen pysäytetään. Toimenpiteille tulee nimetä vastuutaho, rahoituslähde sekä selkeä aikatavoite.

Maakunnallinen selvitys sekä ohjelma hyödyttää ja keventää ohjelman valmistelua Kouvolassa. Priodiversity LIFE -hankkeesta on myös mahdollista saada asiantuntijatukea kaupungin oman lumo- suunnitelman valmisteluun.

Kouvolan lumo-suunnitelman käynnistäminen kannattaa aloittaa vuoden 2025 syksyllä, jolloin maakunnallinen lumo-ohjelman luonnos on pitkällä ja kuntien hyödynnettävissä. Sitä voi hyödyntää esimerkiksi kaupungin omien tavoitteiden ja toimien suunnitteluun. Maakunnallisessa lumo- selvityksessä koottiin todella mittava paikkatietoaineisto uhanalaisten lajien ja luontotyyppien esiintymistä Kymenlaaksossa. Aineisto on

toimitettu myös kaikkien kuntien käyttöön. Kouvola kaupungin ensimmäisen lumo-ohjelman saa tehtyä näillä luontotiedoilla.

Muissa kaupungeissa luontotyössä pitkällä ovat mm. Lahti, Lappeenranta ja Tampere. Lahden kaupunginhallituksessa tehtiin päätös luontoposiitivisuuden tavoittelemisesta vuoteen 2030 mennessä. Lappeenrannassa ja Tampereella on laadittu lumo-ohjelma. Suomen 10 suurimman kaupungin johtajat tekivät tänä syksynä julkilausuman luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 24.04.2025 § 89

Valmistelija: Ympäristöasiantuntija Timo Martikainen, puh. 020 615 6755, timo.martikainen(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.11.2024 Kaisa Spies, Jenni Aikio, Iida Pilli-Sihvola, Taina Talvala, Christa Carpelan, Anne Hasu, Timo Lehmusmetsä, Sanna Tähtinen, Sari Melkko, Marjo Lakka, Jukka Nyberg, Henna Hovi, Sanna Jacksen, Camilla Relander, Kirsi Kekki, Mika Byman, Leo Lindström, Maria Lammi, Maija Lehtomäki, Milla Raunio, Nita Ahola, Jukka Silén ja Jyrki Hyttinen tekivät valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että Kouvola kaupunki laatii luonnon monimuotoisuussuunnitelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Kouvola.

Aloitteen mukaan suunnitelman laatiminen tulisi aloittaa syksyllä 2025. Ehdotusta perustellaan mm. sillä, että keväällä 2024 valmistui Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitys, jonka pohjalta valmistellaan parhaillaan Priodiversity-LIFE -hankkeessa maakunnallista luonnon monimuotoisuus- (LUMO-) ohjelmaa. Hankkeen tuottama tieto sekä asiantuntijatuki olisi Kouvola oman suunnitelmatyön käytettävissä. Lisäksi aloitteessa viitataan muiden kaupunkien, etenkin Lahden, Lappeenranta ja Tampereen tekemään

tavoitteelliseen luontotyöhön. Erityisesti Lahden osalta mainitaan tavoite luontoposiitivisuudesta vuoteen 2030 mennessä.

Nykytilakuvaus

Luonnon merkitys asukkaille ja elinkeinoelämälle

Maaliskuussa 2025 julkaistun luontobarometrin mukaan luonto on useimmille suomalaisille erittäin tärkeä (52 % vastaajista) tai tärkeä (29 %). Tutkimuksessa esitetystä väitteestä "olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta" oli täysin samaa mieltä 30 % ja jokseenkin samaa mieltä 42 % vastaajista. Väitteestä "luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa" oli täysin samaa mieltä 49 % ja jokseenkin samaa mieltä 39 % vastaajista. Kunnan odotetaan barometrin mukaan panostavan erityisesti rehevöitymisen ja saasteiden torjuntaan (67 %), haitallisten vieraslajien torjuntaan (59 %) ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen maankäytön suunnittelussa (59 %).

Luontoon liittyvä matkailu on tärkeä tulonlähde monille Kouvola alueen yrityksille. Mm. Repoveden kansallispuisto on vuodesta toiseen yksi Etelä-Suomen suosituimmista retkeilykohteista. Pelkästään Repoveden tulovaikutus paikallistalouteen vuonna 2024 oli Metsähallituksen selvityksen mukaan 3,3 miljoonaa euroa. Mm. mökkivuokraus ja luonnossa liikkumiseen liittyvät palvelut ovat kysyttyjä alueilla, joiden luonto koetaan houkuttelevana. Kouvola on myös Suomen kymmenen suurimman kesämökkikunnan joukossa.

Lainsäädäntö

Perustuslain 20 § käsittelee vastuuta ympäristöstä. Siinä sanotaan: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

Luonnonsuojelulain yhtenä tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden turvaaminen (1 §). 11 § mukaan kunta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.

Kuntatason suhde kansainväliseen ja kansalliseen LUMO-työhön

Luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen kuntatasolla kytkeytyy kansallisiin, EU:n ja YK:n strategioihin ja sopimuksiin. Suomi on sitoutunut YK:n biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen. Sen 15. osapuolisopimuksessa Montrealissa vuonna 2022 maat sitoutuivat mm. suojelemaan 30 prosenttia maa- ja merialueistaan ja ennallistamaan 30 prosenttia heikentyneistä alueistaan vuoteen 2030 mennessä. EU:n biodiversiteettistrategiassa tavoitteena on suojelupinta-alan kasvattaminen (30 %, josta 1/3

tiukasti), elinympäristöjen tilan parantaminen sekä direktiivilajien ja -luontotyyppien heikkenemisen pysäyttäminen 2030 mennessä. Biodiversiteettistrategiaan perustuva EU:n ennallistamisasetus on kansallisessa valmistelussa, mutta sen tiedetään tulevan vaikuttamaan aiempaa enemmän mm. rakentamisen ja kaupunkivihreän yhteensovittamiseen.

Suomessa on korostettu vapaaehtoisuutta tavoitteiden saavuttamisessa, missä hyödynnetään esim. vanhojen metsien suojelun METSO-ohjelmaa ja elinympäristöjen kunnostamisen HELMI-ohjelmaa. Kunnat voivat konkreettisesti ylläpitää luonnon monimuotoisuutta suojelemalla omistamiaan maita sekä ottamalla luonnonarvot huomioon maankäytön suunnittelussa, rakennuttamisessa ja kunnossapidossa. Käytännön tasolla tarvitaan riittävä tiedon taso luonnon tilasta, mitä ennallistamisasetuskin edellyttää. Yhteinen ymmärrys sekä tiedon suunnitelmallinen hyödyntäminen ovat avaintekijöitä onnistuneiden päätösten aikaansaamiseksi.

Kymenlaakson monimuotoisuusselvitys

Kymenlaakson monimuotoisuusselvityksessä tuotettiin ajantasainen tieto Kymenlaaksossa esiintyvien uhanalaisten lajien ja luontotyyppien esiintymien nykytilasta ja niihin kohdistuvista uhkista, sekä annettiin toimenpide-ehdotuksia uhanalaisten lajien ja luontotyyppien tilan parantamiseksi. Selvityksen mukaan maakunnassa on tehty havaintoja lähes 800 uhanalaisesta tai silmälläpidettävästä lajista. Luontotyyppien osalta Kymenlaaksossa esiintyy mahdollisesti yli 250 luontotyyppiä, joista noin 140 (55 %) on arvioitu uhanalaisiksi Etelä-Suomessa. Keskeisiä uhkatekijöitä lajeille ja luontotyypeille ovat rakentaminen, avoimien alueiden sulkeutuminen, ojitus, metsien uudistamis- ja hoitotoimet, sekä yleisesti maankäytön ja luonnonvarojen käytön intensiivisyys.

Selvityksessä maakunnalle osoitettiin ns. vastuulajit. Maakunnallisella vastuulajilla tarkoitetaan valtakunnallisesti uhanalaista tai silmälläpidettävää lajia, jonka säilymisen kannalta kyseinen maakunta on erityisen merkittävä alue. Kouvola on useita vastuulajien esiintymiä; mm. kasveista kangasvuokko, harjuajuruoho, hietaneilikka, vuorimunkki ja metsälitukka; linnuista hömötiainen, valkoviklo, härkälintu ja kangaskiuru; perhosista kalliosinisiipi sekä suoperhoslajeja. Näiden lisäksi vastuulajeiksi listattiin muita selkärangattomia, sammalia ja jäkäliä.

Kymenlaakson LUMO-ohjelma

Priodiversity-LIFE -hankkeessa tuotettava Kymenlaakson LUMO-ohjelma valmistuu vuonna 2027. Työssä hyödynnetään Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitystä. Jos Kouvola oman LUMO-

suunnitelman laatiminen aloitetaan samanaikaisesti maakunnallisen ohjelmatyön kanssa, on LIFE-hankkeen tarjoamaa asiantuntija-apua saatavissa. On myös mahdollista, että monimuotoisuusselvityksessä kootut tiedot voivat tulla vaatimaan joiltain osin päivityksiä, jos Kouvolan oman suunnitelman valmistelu aloitetaan vasta vuoden 2027 jälkeen.

Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030

Kouvolan luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä ja lisäämistä ohjaa osaltaan valtuuston vuonna 2020 hyväksymä Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030. Ohjelma on laadittu laajapohjaisesti eri sidosryhmien kanssa ja sitä voidaan perustellusti pitää koko kaupungin yhteisenä ohjelmana. Ympäristö 2030 toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiaa, jossa luonto on todettu vahvuudeksi. Strategian kirjauksen mukaan ”toimimme luontoa kunnioittaen”. Vuodelle 2030 määritetyt, luontoon liittyvät tavoitetilat ympäristöohjelmassa ovat:

1. Taajama- ja kyläalueilla luonnon monimuotoisuus on lisääntynyt
2. Pienvesien (etenkin virtavesien) luonnon- ja virkistysarvot ovat lisääntyneet
3. Kouvolan alueen metsien talous- ja luontoarvot on sovitettu käytön tasolla yhteen
4. Hiilinieluja on lisätty

Luonnon monimuotoisuuden osalta ohjelmaan on valikoitu painopisteet (taajama- ja kyläalueet, pienvedet sekä metsät), mutta se ei ole kuitenkaan luonnon monimuotoisuussuunnitelma. Ympäristö 2030 on laaja kokonaisuus käsittäen myös hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteet.

Kaupungin sisäisessä toiminnassa luontoasioiden koordinointi on jo normaalia toimintaa esim. poikkihallinnollisen Vihertiimin puitteissa. Konserniyhtiötkin ovat omaksuneet luonnon monimuotoisuuden ylläpidon osaksi toimintaansa, mikä näkyy etenkin KSS Energia Oy:n ja Kouvolan Vesi Oy:n konkreettisissa toimenpiteissä.

Metsien monimuotoisuuden tukeminen

Luonnon monimuotoisuutta ylläpitävinä toimina Kouvolan alueelle on perustettu viime vuosina lisää yksityisiä luonnonsuojelualueita esim. METSO-ohjelman kautta. Kaupungin metsäalueille on vuodesta 2011 lähtien perustettu 16 METSO-suojelukohdetta. Taajamametsien hoidossa luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon ja Kunta-Helmi -rahoituksen avulla kunnostettiin Kalalammen viereistä korpialuetta. Vuonna 2023 valmistui Ratamo-sairaalan viereen Terveysmetsä. Se tarjoaa helposti saavutettavan luontoelämyksen myötä terveyshyötyjä, joita monimuotoisella luonnolla tutkitusti on.

Maankäytön suunnittelu ja monimuotoisuus

Kaavoituksessa ja muussa maankäytön suunnittelussa huomioidaan aina suunnittelualueen luontoarvot sekä virkistysalueiden riittävyys ja saavutettavuus. Lisäksi huomioidaan alueen tuottamat ekosysteemipalvelut. Lähes kaikissa kaavakohteissa laaditaan luontoselvitys, jonka tulokset huomioidaan suunnitteluratkaisussa. Monimuotoisuuden kannalta rikkaat alueet pyritään säilyttämään maankäytön muutosten ulkopuolella, ja niiden kytkeytyneisyys muihin luontoalueisiin huomioidaan. Erilaisilla kaavamääräyksillä voidaan lisäksi ohjata alueiden toteuttamista monimuotoisuuden näkökulmasta.

Monimuotoisuus yleisillä alueilla

Varsinaiset toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi ja lisäämiseksi tapahtuvat tarkemmassa suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Kaupunki voi vaikuttaa omien yleisten alueidensa monimuotoisuuteen huomioimalla asian muun muassa kasvivalinnoissa ja alueiden kunnossapidossa. Nurmialueiden leikkausta on monilla alueilla harvennettu, jotta niittykasvit pääsevät kukkimaan. Esimerkiksi vuonna 2024 muutettiin 56 ha eli 35% nurmialueita vähemmälle hoidolle. Useita puistoja kehitetään niittyinä (esim. Myllykosken Rantatalonpuisto ja Tehtaanpuisto sekä Kuusankosken Osonpuisto ja Konjakkipuisto), minkä lisäksi Kestävä kaupunki -hankkeessa perustettiin kolme uusniittyä käytöstä poistetuille hiekkakentille.

Yksilajisten istutusalueiden sijaan on entistä enemmän rakennettu ns. dynaamisia monilajisia perenna- ja pensasalueita. Hulevesien hallinnassa hyödynnetään yhä enemmän luonnonmukaisia ratkaisuja, jolloin myös erilaisten kasvilajien määrä lisääntyy. Vanhat puut pitävät sisällään valtaisan eliöpankin. Puiden säilyttämistä pyritään edesauttamaan kaikin tavoin, ja jos puu joudutaan esimerkiksi sen huonokuntoisuuden vuoksi (turvallisuusriski) kaatamaan, jätetään ainakin osa rungoista alueelle lahoppuiksi. Myös uusien puiden lajit suunnitellaan siten, että alueellinen puusto on mahdollisimman monipuolista ja lajit tukevat hyönteisten ja lintujen elinympäristöjä. Puuston poisto pyritään toteuttamaan lintujen pesimäajan ulkopuolella. Lisäksi asennetaan linnunpönttöjä ja hyönteishotelleja lisäämään luonnon monimuotoisuutta.

Infra- ja viherrakentamisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon olemassa olevia maamassoja sekä kierrätysmateriaaleja, jolloin myös rakentamisen hiilijalanjälkeä saadaan pienemmäksi.

Haitallisia vieraslajeja, etenkin jättiputkia ja jättipalsamia, on Kouvolassa torjuttu järjestelmällisesti jo yli 10 vuotta sekä taajama-alueilla että niiden ulkopuolella. Torjuntaan on saatu vuosina 2022-23 vieraslajivastusta. Vieraslajien torjunta on kohdistunut pääasiassa

kaupungin omistamille maille, mutta myös muussa omistuksessa olevien maiden kohteita on jonkin verran torjuttu erikseen sopimalla. Piennarniitoissa poistetaan aktiivisesti lupiinia ja kunnossapitotöiden yhteydessä muitakin haitallisiksi säädettyjä vieraslajeja. Asukkailta tulee kaupungille kiitettävästi havaintoja vieraslajeista, mikä auttaa torjunnan suunnittelussa.

Pienvedet

Pienvesiin kohdistuneena toimenä kunnostettiin Selänpäässä lähteikköaluetta Kunta-Helmi -rahoituksella. Kyseessä on kaupungin omistama luonnonsuojelualue, joka on osa luonnon oloiltaan edustavaa lähteikköä. Alue on uhanalaisten lajien elinympäristöä ja kunnostuksessa tukittiin oja, jotka olivat muuttaneet ja heikentäneet lajien elinoloja luonnontilaan verrattuna.

Hulevesien luonnonmukaisen hallinnan keinoina käytetään esim. erilaisia viivytyksaltaita tai muita pienvesiä muodostavia ratkaisuja. Ne voivat toimia taantuvien lajien elinpaikkoina ja tuoda vaihtelua kaupunkiympäristön viheralueisiin.

Edellytykset Kouvola LUMO-suunnitelmalle

Jos Kouvola LUMO-suunnitelma päätetään laatia, on lähtökohdat sille löydettävissä valtakunnallisista luonnon tilaa koskevista tiedoista, Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvityksestä, Priodiversity-LIFE –hankkeesta laadittavasta Kymenlaakson LUMO-ohjelmasta ja Kouvola ympäristöohjelman tavoitteista. Suunnitelman laatimiseen on tarjolla ohjeistus (luontokunnat-verkosto) ja malleja muiden kaupunkien laatimista LUMO-ohjelmista tai luontoposiitivisuuden tiekartoista (Tampere, Turku, Lahti, Vihti).

Suunnitelmassa olisi hyvä tavoitella konkreettisuutta ja toteutettavuutta. Selkeä suunnitelma olisi hyödynnettävissä niin maankäytön suunnittelussa kuin kaupungin muissakin toiminnoissa aina rakennuttamisesta ja kunnossapidosta kasvatukseen ja opetukseen. Koska luonto ylittää kuntien rajat, olisi syytä käydä tarpeellisilta osin keskustelua myös naapurikuntien kanssa. Luonnollisesti eri sidosryhmien näkemykset tulisivat otetuiksi huomioon.

Laajapohjaisesti laadittu LUMO-suunnitelma olisi yhteinen sopimus siitä, kuinka toimien Kouvola luonnon monimuotoisuus säilytetään. Suunnitelman laatimiseen ja ohjaukseen kannattaa siksi kytkeä keskeiset sidosryhmät. Jos työssä käytettäisiin ulkopuolista konsulttia, olisi työmäärä todennäköisesti kohtuullinen johtuen hyvistä lähtötiedoista. Aikataulullisesti syksyllä 2025 käynnistytävä työ voisi siihen varattavista resursseista riippuen valmistua vuoden 2026 aikana. Syksyllä 2025 on jo sovittu alkavaksi ympäristöohjelman toimenpiteiden

päivitysprosessi, mikä tuo tiettyä päällekkäisyyttä esim. sidosryhmien osallistumista ajatellen. Luontoa koskevien teemojen osalta on kuitenkin mahdollista koordinoita nämä kaksi suunnitteluprosessia niin, ettei samoja asioita käsitellä kahteen kertaan.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 9.4.2025 mennessä.

Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Lainsäädäntö sekä kansainväliset ja kansalliset sitoumukset ja tavoitteet antavat perustan luonnon monimuotoisuussuunnitelman (LUMO-suunnitelma) laatimiseksi. Suunnitelman laatimiseen saisi asiantuntijatukea Priodiversity-LIFE -hankkeesta. Kaupungilla on käytettävissään jokseenkin hyvä tietovaranto alueen luonnosta sekä jo asetettuja luonnon monimuotoisuustavoitteita. Lisäksi kaupungin viheralueiden osalta on koeteltuja toimintamalleja luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä, minkä lisäksi konserniyhtiöt ovat olleet aktiivisia asian suhteen. Nämä seikat puoltavat suunnitelmatyötä. Käytännössä suunnitelman kokoaisi ulkopuolinen asiantuntija kaupungin edustajien ohjauksessa, joten työhön olisi osoitettava erillinen resurssi.

Laajapohjaisesti ja huolellisesti valmisteltu LUMO-suunnitelma olisi hyödynnettävissä mm. maankäytön suunnittelussa. Se ei poistaisi erillisten luontoselvitysten tarvetta, mutta auttaisi arvioimaan yksittäisen kohteen luontoarvojen todellista merkitystä nykyistä paremmin. Näin se voisi sujuvoittaa kaavoitus- ja muita maankäytön suunnittelun prosesseja.

Suunnitelma toimisi ohjeistona tai tietolähteenä monissa muissakin kaupungin toiminnoissa, kuten rakennuttamisessa, kunnossapidossa sekä kasvatuksessa ja opetuksessa. Se myös selkeyttäisi kaupungin ja eri sidosryhmien välistä yhteistyötä hankkeissa tai muussa luonnonoloihin liittyvässä suunnittelussa.

Lisätietoja: Ympäristöasiantuntija Timo Martikainen, puh. 020 615 6755, timo.martikainen(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen

2. että LUMO-suunnitelman edistämiseksi nimetään työryhmä, joka selvittää tarkemman resurssitarpeen ja tekee ehdotuksen suunnittelun toteuttamisesta
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 25.4.2025.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan jäsen Jukka Silén poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Ympäristöpäällikkö Marleena Kuitikka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 114

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Tekniikka ja ympäristö -toimialan ympäristöpalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.11.2024 Kaisa Spies, Jenni Aikio, Iida Pilli-Sihvola, Taina Talvala, Christa Carpelan, Anne Hasu, Timo Lehmusmetsä, Sanna Tähtinen, Sari Melkko, Marjo Lakka, Jukka Nyberg, Henna Hovi, Sanna Jacksen, Camilla Relander, Kirsi Kekki, Mika Byman, Leo Lindström, Maria Lammi, Maija Lehtomäki, Milla Raunio, Nita Ahola, Jukka Silén ja Jyrki Hyttinen tekivät valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että Kouvolan kaupunki laatii luonnon monimuotoisuussuunnitelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Kouvolassa.

Aloitteen mukaan suunnitelman laatiminen tulisi aloittaa syksyllä 2025. Ehdotusta perustellaan mm. sillä, että keväällä 2024 valmistui Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitys, jonka pohjalta valmistellaan parhaillaan Priodiversity-LIFE -hankkeessa maakunnallista luonnon monimuotoisuus- (LUMO-) ohjelmaa. Hankkeen tuottama tieto sekä

asian-tuntijatuki olisi Kouvola oman suunnitelmatyön käytettävissä. Lisäksi aloitteessa viitataan muiden kaupunkien, etenkin Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen tekemään tavoitteelliseen luontotyöhön. Erityisesti Lahden osalta mainitaan tavoite luontoposiitivisuudesta vuoteen 2030 mennessä.

Nykytilakuvaus

Luonnon merkitys asukkaille ja elinkeinoelämälle

Maaliskuussa 2025 julkaistun luontobarometrin mukaan luonto on useimmille suomalaisille erittäin tärkeä (52 % vastaajista) tai tärkeä (29 %). Tutkimuksessa esitetystä väitteestä "olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta" oli täysin samaa mieltä 30 % ja jokseenkin samaa mieltä 42 % vastaajista. Väitteestä "luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa" oli täysin samaa mieltä 49 % ja jokseenkin samaa mieltä 39 % vastaajista. Kunnan odotetaan barometrin mukaan panostavan erityisesti rehevöitymisen ja saasteiden torjuntaan (67 %), haitallisten vieraslajien torjuntaan (59 %) ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen maankäytön suunnittelussa (59 %).

Luontoon liittyvä matkailu on tärkeä tulonlähde monille Kouvola alueen yrityksille. Mm. Repoveden kansallispuisto on vuodesta toiseen yksi Etelä-Suomen suosituimmista retkeilykohteista. Pelkästään Repoveden tulovaikutus paikallistalouteen vuonna 2024 oli Metsähallituksen selvityksen mukaan 3,3 miljoonaa euroa. Mm. mökkivuokraus ja luonnossa liikkumiseen liittyvät palvelut ovat kysyttyä alueilla, joiden luonto koetaan houkuttelevana. Kouvola on myös Suomen kymmenen suurimman kesämökkikunnan joukossa.

Lainsäädäntö

Perustuslain 20 § käsittelee vastuuta ympäristöstä. Siinä sanotaan: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

Luonnonsuojelulain yhtenä tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden turvaaminen (1 §). 11 § mukaan kunta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.

Kuntatason suhde kansainväliseen ja kansalliseen LUMO-työhön

Luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen kuntatasolla kytkeytyy kansallisiin, EU:n ja YK:n strategioihin ja sopimuksiin. Suomi on sitoutunut YK:n biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen. Sen 15. osapuolisopimuksessa Montrealissa vuonna 2022 maat sitoutuivat mm. suojelemaan 30 prosenttia maa- ja

merialueistaan ja ennallistamaan 30 prosenttia heikentyneistä alueistaan vuoteen 2030 mennessä. EU:n bio-diversiteettistrategiassa tavoitteena on suojelupinta-alan kasvattaminen (30 %, josta 1/3 tiukasti), elinympäristöjen tilan parantaminen sekä direktiivilajien ja -luontotyyppien heikkenemisen pysäyttäminen 2030 mennessä. Biodiversiteettistrategiaan perustuva EU:n ennallistamisasetus on kansallisessa valmistelussa, mutta sen tiedetään tulevan vaikuttamaan aiempaa enemmän mm. rakentamisen ja kaupunkivihreän yhteensovittamiseen.

Suomessa on korostettu vapaaehtoisuutta tavoitteiden saavuttamisessa, missä hyödynnetään esim. vanhojen metsien suojelun METSO-ohjelmaa ja elinympäristöjen kunnostamisen HELMI-ohjelmaa. Kunnat voivat konkreettisesti ylläpitää luonnon monimuotoisuutta suojelemalla omistamiaan maita sekä ottamalla luonnonarvot huomioon maankäytön suunnittelussa, rakennuttamisessa ja kunnossapidossa. Käytännön tasolla tarvitaan riittävä tiedon taso luonnon tilasta, mitä ennallistamisasetuskin edellyttää. Yhteinen ymmärrys sekä tiedon suunnitelmallinen hyödyntäminen ovat avaintekijöitä onnistuneiden päätösten aikaansaamiseksi.

Kymenlaakson monimuotoisuusselvitys

Kymenlaakson monimuotoisuusselvityksessä tuotettiin ajantasainen tieto Kymenlaaksossa esiintyvien uhanalaisten lajien ja luontotyyppien esiintymien nykytilasta ja niihin kohdistuvista uhkista, sekä annettiin toimenpide-ehdotuksia uhanalaisten lajien ja luontotyyppien tilan parantamiseksi. Selvityksen mukaan maakunnassa on tehty havaintoja lähes 800 uhanalaisesta tai silmälläpidettävästä lajista. Luontotyyppien osalta Kymenlaaksossa esiintyy mahdollisesti yli 250 luontotyyppiä, joista noin 140 (55 %) on arvioitu uhanalaisiksi Etelä-Suomessa. Keskeisiä uhkatekijöitä lajeille ja luontotyypeille ovat rakentaminen, avoimien alueiden sulkeutuminen, ojitus, metsien uudistamis- ja hoitotoimet, sekä yleisesti maankäytön ja luonnonvarojen käytön intensiivisyys.

Selvityksessä maakunnalle osoitettiin ns. vastuulajit. Maakunnallisella vastuulajilla tarkoitetaan valtakunnallisesti uhanalaista tai silmälläpidettävää lajia, jonka säilymisen kannalta kyseinen maakunta on erityisen merkittävä alue. Kouvolassa on useita vastuulajien esiintymiä; mm. kasveista kangasvuokko, harjuajuruoho, hietaneilikka, vuorimunkki ja metsälitukka; linnuista hömötiainen, valkoviklo, härkälintu ja kangaskiuru; perhosista kalliosinisiipi sekä suoperhoslajeja. Näiden lisäksi vastuulajeiksi listattiin muita selkärangattomia, sammalia ja jäkäliä.

Kymenlaakson LUMO-ohjelma

Priodiversity-LIFE -hankkeessa tuotettava Kymenlaakson LUMO-ohjelma valmistuu vuonna 2027. Työssä hyödynnetään Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitystä. Jos Kouvolan oman LUMO-suunnitelman laatiminen aloitetaan samanaikaisesti maakunnallisen ohjelmatyön kanssa, on LIFE-hankkeen tarjoamaa asiantuntija-apua saatavissa. On myös mahdollista, että monimuotoisuusselvityksessä kootut tiedot voivat tulla vaatimaan joiltain osin päivityksiä, jos Kouvolan oman suunnitelman valmistelu aloitetaan vasta vuoden 2027 jälkeen.

Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030

Kouvolan luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä ja lisäämistä ohjaa osaltaan valtuuston vuonna 2020 hyväksymä Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030. Ohjelma on laadittu laajapohjaisesti eri sidosryhmien kanssa ja sitä voidaan perustellusti pitää koko kaupungin yhteisenä ohjelmana. Ympäristö 2030 toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiaa, jossa luonto on todettu vahvuudeksi. Strategian kirjauksen mukaan ”toimimme luontoa kunnioittaen”. Vuodelle 2030 määritetyt, luontoon liittyvät tavoitetilat ympäristöohjelmassa ovat:

1. Taajama- ja kyläalueilla luonnon monimuotoisuus on lisääntynyt
2. Pienvesien (etenkin virtavesien) luonnon- ja virkistysarvot ovat lisääntyneet
3. Kouvolan alueen metsien talous- ja luontoarvot on sovitettu käytön tasolla yhteen
4. Hiilinieluja on lisätty

Luonnon monimuotoisuuden osalta ohjelmaan on valikoitu painopisteet (taajama- ja kyläalueet, pienvedet sekä metsät), mutta se ei ole kuitenkaan luonnon monimuotoisuussuunnitelma. Ympäristö 2030 on laaja kokonaisuus käsittäen myös hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteet.

Kaupungin sisäisessä toiminnassa luontoasioiden koordinointi on jo normaalia toimintaa esim. poikkihallinnollisen Vihertiimin puitteissa. Konserniyhtiötkin ovat omaksuneet luonnon monimuotoisuuden ylläpidon osaksi toimintaansa, mikä näkyy etenkin KSS Energia Oy:n ja Kouvolan Vesi Oy:n konkreettisissa toimenpiteissä.

Metsien monimuotoisuuden tukeminen

Luonnon monimuotoisuutta ylläpitävinä toimina Kouvolan alueelle on perustettu viime vuosina lisää yksityisiä luonnonsuojelualueita esim. MET-SO-ohjelman kautta. Kaupungin metsäalueille on vuodesta 2011 lähtien perustettu 16 METSO-suojelukohdetta. Taajamametsien hoidossa luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon ja Kunta-Helmi -rahoituksen avulla kunnostettiin Kalalammen viereistä korpialuetta.

Vuonna 2023 valmistui Ratamo-sairaalan viereen Terveysmetsä. Se tarjoaa helposti saavutettavan luontoelämyksen myötä terveyshyötyjä, joita monimuotoisella luonnolla tutkitusti on.

Maankäytön suunnittelu ja monimuotoisuus

Kaavoituksessa ja muussa maankäytön suunnittelussa huomioidaan aina suunnittelualueen luontoarvot sekä virkistysalueiden riittävyys ja saavutettavuus. Lisäksi huomioidaan alueen tuottamat ekosysteempipalvelut. Lähes kaikissa kaavakohteissa laaditaan luontoselvitys, jonka tulokset huomioidaan suunnitteluratkaisussa. Monimuotoisuuden kannalta rikkaat alueet pyritään säilyttämään maankäytön muutosten ulkopuolella, ja niiden kytkeytyneisyys muihin luontoalueisiin huomioidaan. Erilaisilla kaavamääräyksillä voidaan lisäksi ohjata alueiden toteuttamista monimuotoisuuden näkökulmasta.

Monimuotoisuus yleisillä alueilla

Varsinaiset toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi ja lisäämiseksi tapahtuvat tarkemmassa suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Kaupunki voi vaikuttaa omien yleisten alueidensa monimuotoisuuteen huomioimalla asian muun muassa kasvivalinnoissa ja alueiden kunnossapidossa. Nurmialueiden leikkausta on monilla alueilla harvennettu, jotta niittykasvit pääsevät kukkimaan. Esimerkiksi vuonna 2024 muutettiin 56 ha eli 35% nurmialueita vähemmälle hoidolle. Useita puistoja kehitetään niittyinä (esim. Myllykosken Rantatalonpuisto ja Tehtaanpuisto sekä Kuusankosken Osonpuisto ja Konjakkipuisto), minkä lisäksi Kestävä kaupunki -hankkeessa perustettiin kolme uusniittyä käytöstä poistetuille hiekkakentille.

Yksilajisten istutusalueiden sijaan on entistä enemmän rakennettu ns. dynaamisia monilajisia perenna- ja pensasalueita. Hulevesien hallinnassa hyödynnetään yhä enemmän luonnonmukaisia ratkaisuja, jolloin myös erilaisten kasvilajien määrä lisääntyy. Vanhat puut pitävät sisällään valtaisan eliöpankin. Puiden säilyttämistä pyritään edesauttamaan kaikin tavoin, ja jos puu joudutaan esimerkiksi sen huonokuntoisuuden vuoksi (turvallisuusriski) kaatamaan, jätetään ainakin osa rungoista alueelle lahoppuiksi. Myös uusien puiden lajit suunnitellaan siten, että alueellinen puusto on mahdollisimman monipuolista ja lajit tukevat hyönteisten ja lintujen elinympäristöjä. Puuston poisto pyritään toteuttamaan lintujen pesimäajan ulkopuolella. Lisäksi asennetaan linnunpönttöjä ja hyönteishotelleja lisäämään luonnon monimuotoisuutta.

Infra- ja viherrakentamisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon olemassa olevia maamassoja sekä kierrätysmateriaaleja, jolloin myös rakentamisen hiilijalanjälkeä saadaan pienemmäksi.

Haitallisia vieraslajeja, etenkin jättiputkia ja jättipalsamia, on Kouvolaassa torjuttu järjestelmällisesti jo yli 10 vuotta sekä taajama-alueilla että niiden ulkopuolella. Torjuntaan on saatu vuosina 2022-23 vieraslajivastusta. Vieraslajien torjunta on kohdistunut pääasiassa kaupungin omistamille maille, mutta myös muussa omistuksessa olevien maiden kohteita on jonkin verran torjuttu erikseen sopimalla. Piennarniitoissa poistetaan aktiivisesti lupiinia ja kunnossapitotöiden yhteydessä muitakin haitallisiksi säädettyjä vieraslajeja. Asukkailta tulee kaupungille kiitettävästi havaintoja vieraslajeista, mikä auttaa torjunnan suunnittelussa.

Pienvedet

Pienvesiin kohdistuneena toimenä kunnostettiin Selänpäässä lähteikköaluetta Kunta-Helmi -rahoituksella. Kyseessä on kaupungin omistama luonnonsuojelualue, joka on osa luonnon oloiltaan edustavaa lähteikköä. Alue on uhanalaisten lajien elinympäristöä ja kunnostuksessa tukittiin oja, jotka olivat muuttaneet ja heikentäneet lajien elinoloja luonnontilaan verrattuna.

Hulevesien luonnonmukaisen hallinnan keinoina käytetään esim. erilaisia viivytyksaltaita tai muita pienvesiä muodostavia ratkaisuja. Ne voivat toimia taantuvien lajien elinpaikkoina ja tuoda vaihtelua kaupunkiympäristön viheralueisiin.

Edellytykset Kouvolaan LUMO-suunnitelmalle

Jos Kouvolaan LUMO-suunnitelma päätetään laatia, on lähtökohdat sille löydettävissä valtakunnallisista luonnon tilaa koskevista tiedoista, Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvityksestä, Priodiversity-LIFE –hankkeesta laadittavasta Kymenlaakson LUMO-ohjelmasta ja Kouvolaan ympäristöohjelman tavoitteista. Suunnitelman laatimiseen on tarjolla ohjeistus (luontokunnat-verkosto) ja malleja muiden kaupunkien laatimista LUMO-ohjelmista tai luontoposiitivisuuden tiekartoista (Tampere, Turku, Lahti, Vihti).

Suunnitelmassa olisi hyvä tavoitella konkreettisuutta ja toteutettavuutta. Selkeä suunnitelma olisi hyödynnettävissä niin maankäytön suunnittelussa kuin kaupungin muissakin toiminnoissa aina rakennuttamisesta ja kunnossapidosta kasvatukseen ja opetukseen. Koska luonto ylittää kun-tien rajat, olisi syytä käydä tarpeellisilta osin keskustelua myös naapurikuntien kanssa. Luonnollisesti eri sidosryhmien näkemykset tulisivat otetuiksi huomioon.

Laajapohjaisesti laadittu LUMO-suunnitelma olisi yhteinen sopimus siitä, kuinka toimien Kouvolaan luonnon monimuotoisuus säilytetään. Suunnitelman laatimiseen ja ohjaukseen kannattaa siksi kytkeä keskeiset sidosryhmät. Jos työssä käytettäisiin ulkopuolista konsulttia,

olisi työmäärä todennäköisesti kohtuullinen johtuen hyvistä lähtötiedoista. Aikataulullisesti syksyllä 2025 käynnistyvä työ voisi siihen varattavista resursseista riippuen valmistua vuoden 2026 aikana. Syksyllä 2025 on jo sovittu alkavaksi ympäristöohjelman toimenpiteiden päivitysprosessi, mikä tuo tiettyä päällekkäisyyttä esim. sidosryhmien osallistumista ajatellen. Luontoa koskevien teemojen osalta on kuitenkin mahdollista koordinoita nämä kaksi suunnitteluprosessia niin, ettei samoja asioita käsitellä kahteen kertaan.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 9.4.2025 mennessä.

Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Lainsäädäntö sekä kansainväliset ja kansalliset sitoumukset ja tavoitteet antavat perustan luonnon monimuotoisuussuunnitelman (LUMO-suunnitelma) laatimiseksi. Suunnitelman laatimiseen saisi asiantuntijatukea Priodiversity-LIFE -hankkeesta. Kaupungilla on käytettävissään jokseenkin hyvä tietovaranto alueen luonnosta sekä jo asetettuja luonnon monimuotoisuustavoitteita. Lisäksi kaupungin viheralueiden osalta on koeteltuja toimintamalleja luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä, minkä lisäksi konserniyhtiöt ovat olleet aktiivisia asian suhteen. Nämä seikat puoltavat suunnitelmatyötä. Käytännössä suunnitelman kokoaisi ulkopuolinen asiantuntija kaupungin edustajien ohjauksessa, joten työhön olisi osoitettava erillinen resurssi.

Laajapohjaisesti ja huolellisesti valmisteltu LUMO-suunnitelma olisi hyödynnettävissä mm. maankäytön suunnittelussa. Se ei poistaisi erillisten luontoselvitysten tarvetta, mutta auttaisi arvioimaan yksittäisen kohteen luontoarvojen todellista merkitystä nykyistä paremmin. Näin se voisi sujuvoittaa kaavoitus- ja muita maankäytön suunnittelun prosesseja.

Suunnitelma toimisi ohjeistona tai tietolähteenä monissa muissakin kaupungin toiminnoissa, kuten rakennuttamisessa, kunnossapidossa sekä kasvatuksessa ja opetuksessa. Se myös selkeyttäisi kaupungin ja eri sidosryhmien välistä yhteistyötä hankkeissa tai muussa luonnonoloihin liittyvässä suunnittelussa.

Lisätietoja: ympäristöasiantuntija Timo Martikainen, puh. 020 615 6755, timo.martikainen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja todeta, että LUMO-suunnitelman edistämiseksi nimetään työryhmä, joka selvittää tarkemman resurssitarpeen ja tekee ehdotuksen suunnittelun toteuttamisesta.
2. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja todeta, että LUMO-suunnitelman edistämiseksi nimetään työryhmä, joka selvittää tarkemman resurssitarpeen ja tekee ehdotuksen suunnittelun toteuttamisesta.
2. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

11

Vastaus valtuustoaloitteeseen ruoka- ja kahvitarjoilun lopettamiseksi kaikissa Kouvola kaupungin valtuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen, kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa

9218/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 17.02.2025 § 13

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettu Janne Pakkalan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Esitän, että Kouvola kaupunki lopettaa kokonaan ruoka- ja kahvitarjoilun kaikissa kunnanvaltuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen- ja kaupunginvaltuustonkokouksissa, sekä kaikissa lautakuntien kokouksissa.

En näe, että veronmaksajien rahoista palkkiota nostava valtuutettu olisi jotenkin etuoikeutettu tämän kaltaiseen etuun. Itse en tiedä yhtäkään työnantajaa, joka tarjoaisi työntekijöilleen moisen edun. Mikäli valtuutetun kahvihammasta kolottaa tai nälkä kurnii vatsassa, kaupungintalon kanttiinista voi hakea mieleisensä eväät ennen kokouksia, omakustanteisesti tietenkin. Säästötalkoot on meidän jokaisen vastuulla, pienistä puroista syntyy suuri joki.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 115

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Elinvoimapaalvelut -toimialan konsernipalveluiden, hallintopaalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.2.2025 valtuutettu Janne Pakkala on tehnyt valtuustoaloitteen, että Kouvola kaupunki lopettaa kokonaan

ruoka- ja kahvitarjoilun kaikissa kunnanvaltuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen- ja kaupunginvaltuuston kokouksissa, sekä kaikissa lautakuntien kokouksissa.

Nykytilakuvaus

Kouvola kaupunki on kuluvalle valtuustokaudella tarjonnut valtuuston, kaupunginhallituksen, lautakuntien sekä muiden toimielinten kokouksissa kaupungin sisäisen ohjeistuksen mukaisesti pääsääntöisesti kahvin/teen sekä pienen suolaisen tarjottavan, kuten voileivän. Hedelmiä sekä muita tarjottavia, kuten pientä makeaa, on tilattu kokoukseen satunnaisesti erityistilanteissa, kuitenkin niin, että kokouksessa on ollut tarjolla vain joko suolainen tai makea syötävä. Luottamushenkilöille järjestetyissä iltakouluissa ja vastaavan tyyppisissä tilaisuuksissa on ollut samanlaiset tarjoilut kuin toimielinten kokouksissa. Koko päivän tai puoli päivää kestävässä seminaareissa on tarjottu kahvin ja suolaisen lisäksi lämmin ruoka. Samoin klo 12 alkavien valtuuston kokousten yhteydessä valtuutetuille on tarjottu lounas. Toimielimet ovat noudattaneet yhdenmukaista käytäntöä kauden aikana.

Kokoustarjoilujen kustannukset kaikkien toimielinten osalta vuonna 2024 ovat olleet yhteensä 42 709,04 euroa. Jokainen toimielin vastaa kokoustensa ja tilaisuuksiensa kokoustarjoilujen kustannuksista.

Oheismateriaalina on *Kustannustiedot kokoustarjoiluista toimielimittäin vuonna 2024*.

Kouvola kaupunki on kokoustarjoiluilla halunnut tukea luottamushenkilöiden jaksamista huomioiden myös toimielinten kokousten sijoittuminen pääosin luottamushenkilöiden varsinaisen työpäivän jälkeiseen ilta-aikaan; kokoukset alkavat pääsääntöisesti iltapäivällä kolmen ja viiden välillä ja monet luottamushenkilöt tulevat kokouksiin suoraan töistä. Kokoukset saattavat kestää pitkään, jolloin tarjoilujen, kuten kahvin ja pienen syötävän on nähty auttavan energiatason ja keskittymiskyvyn ylläpitämistä koko kokouksen ajan. Kokoustarjoilujen järjestäminen nykyisellä tasolla vastaa myös yleistä käytäntöä verrokkikuntien selvityksen perusteella.

Osana valtuustoaloitteeseen laadittavan vastauksen valmistelua, kaupungin hallintopalvelut on tehnyt myös vertailua muiden kuntien (mm. Kotka, Lahti, Mikkeli, Pori ja Lappeenranta) kokoustarjoiluista kunnan toimielinten kokouksissa ja tilaisuuksissa. Selvityksen perusteella muissa kunnissa tarjoiluja on pääsääntöisesti kaikissa toimielinten kokouksissa (valtuusto, kaupunginhallitus, lautakunnat), iltakouluissa ja seminaareissa. Verrokkikunnissa tarjoilujen kustannuksista vastaa pääosin järjestävä toimielin ja luottamushenkilöille tarjotaan kokouksen yhteydessä kahvi/tee sekä

suolainen tarjottava, kuten voileipä, ja tilanteen mukaan joskus myös hedelmiä. Pidemmissä kokouksissa ja koko päivän kestävässä seminaareissa tarjotaan monissa kunnissa myös lämmin ruoka, muutamissa verrokkikunnissa myös jälkiruoka. Osassa verrokkikunnista kaupunginhallitukselle tarjotaan sekä lounas ennen kokousta että kahvitarjoilu lisukkeineen kokoustarjoiluina kokouksessa.

Vertailutiedon perusteella Kouvola kaupungin käytäntöä kokoustarjoilujen osalta voidaan katsoa mitoitukseltaan vastaavaan muiden kaupunkien yleistä, kohtuullista linjaa. Kokoustarjoiluja voidaan selvityksen perusteella pitää yleisen käytännön mukaisena toimintatapana. Kouvola kaupungin tarjoilut eivät kuitenkaan ole yhtä laajat kuin joissakin verrokeissa, mutta vastaavat pääsääntöistä tasoa.

Jatkotoimenpiteet

Yleisen käytännön ja luottamushenkilöiden jaksamisen tukemisen perusteella kokoustarjoiluja voidaan katsoa olevan perusteltua jatkaa myös jatkossa. Nykyistä tarjoilutasoa voidaan pitää keskimääräisen tason mukaisena.

Tarjoilujen kustannuksia pystytään kuitenkin pienentämään kiinnittämällä huomiota siihen, mitä kokouksiin tilataan tarjolle sekä tarkentamalla tilausmääriä. Tämän osalta tarjoilujen laajuutta voidaan tarkastella esimerkiksi siten, että hedelmätarjoilu jätetään pois leivän ohella valtuustossa tarjottavina tarjoiluina tai esimerkiksi vaihtamalla leivät ainoastaan hedelmiin.

Tehokkaimmin kustannuksiin voidaan kuitenkin vaikuttaa varsinaisten tarjottavien tuotteiden sijaan pienentämällä erityisesti hävikkiä, eli kiinnittämällä huomiota tilausmääriin siten, että ne vastaavat tosiasiallista menekkiä. Tässä myös luottamushenkilöillä on keskeinen rooli. Kokoustarjoilut tulee tilata 3 vuorokautta ennen kokousta, joten kokousosallistujien ajoissa läsnäolosta ja poissaolosta ilmoittaminen mahdollistaa tarjoilujen tilaamisen juuri oikealle määrälle osallistujia, jolloin vähennetään ruokahävikkiä. Luottamushenkilöille sekä muille kokouksiin ja tilaisuuksiin osallistuville muistutetaan säännöllisesti ilmoittautumisen tärkeydestä, jotta tarjoilut tilataan oikealle määrälle osallistujia ja erityisruokavalioiden mukaisia tarjottavia ei tilata turhaan.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 23.4.2025 mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Perustuen Kouvola kaupungin nykyiseen käytäntöön ja muiden kuntien käytäntöihin, esitetään, että kaupunki järjestää jatkossakin kokoustarjoilut toimielinten kokouksiin pääsääntöisesti nykyisellä tarjoilumitoituksella.

Uuden valtuustokauden alkaessa otetaan lisäksi kaupungin sisäinen ohjeistus kokoustarjoiluista tarkasteluun ja ohjeistusta tarkennetaan tarvittavilta osin. Esimerkiksi tilaisuuden luonteesta riippuen voidaan suolainen/makea syötävä korvata pelkillä hedelmillä.

Valtuustokauden alkaessa myös painotetaan kaikkien toimielinten jäsenille ilmoittautumisen tärkeyttä, jotta tarjoilut tilataan oikealle määrälle osallistujia, sillä tällä vältetään tehokkaimmin ruokahävikkiä ja säästetään tarjoilukustannuksissa.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että nykyistä tarjoilutasoa voidaan pitää keskimääräisen tason mukaisena, kohtuullisena tasona ja kaupunki järjestää kokoustarjoilut toimielinten kokouksiin pääsääntöisesti nykyisellä tarjoilumitoituksella. Kustannusten hallinnoimiseksi kiinnitetään huomiota myös jatkossa ruokahävikkiin ja tarkkoihin tilausmääriin ilmoittautumisten perusteella.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että nykyistä tarjoilutasoa voidaan pitää keskimääräisen tason mukaisena, kohtuullisena tasona ja kaupunki järjestää kokoustarjoilut toimielinten kokouksiin pääsääntöisesti nykyisellä tarjoilumitoituksella. Kustannusten hallinnoimiseksi kiinnitetään huomiota myös jatkossa ruokahävikkiin ja tarkkoihin tilausmääriin ilmoittautumisten perusteella.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Oheismateriaali

Raportti toimielinten kokoustarjoilukustannuksista 1.1.2024-
31.12.2024_kh05052025_kv19052025